
Persoona peliin

Kulttuurisen nuorisotyön vahvistaminen Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Ohjaustoiminnan koulutusohjelma

Lahdensivu, 8.6.2012

Taina Järvinen

Hämeenlinna
Ohjaustoiminnan koulutusohjelma
Pedagoginen ohjaustoiminta

Tekijä	Taina Järvinen	Vuosi 2012
Työn nimi	Persoona peliin Kulttuurisen nuorisotyön vahvistaminen Turun kaupungin nuorisosiainkeskuksessa	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli vahvistaa kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käyttöä nuorisotalotyössä. Työn tilaajana toimi Turun kaupungin nuorisosiainkeskus. Opinnäytetyön osana järjestettiin Persoona peliin -työpaja, jonka tavoitteena oli tarjota kokemuksia nuorisohjaajille kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käyttötavoista

Työn teoriaosuudessa käsiteltiin kulttuurista nuorisotyötä, taidekasvatusta ja kokemuksellista taideoppimista. Kulttuurisen nuorisotyön teoriaosuudessa esiteltiin kulttuurisen nuorisotyön lähtökohtia, sisältöä, tehtäviä, tavoitteita, toimintaympäristöjä ja -muotoja. Teoriaosuudessa selvitettiin myös taidekasvatuksen tehtäviä kulttuurisessa nuorisotyössä. Kokemuksellinen taideoppinen oli tässä työssä keskeistä, ja teoriaosuudessa läpikäydään sen keskeisimmät periaatteet, ja näitä periaatteita käytettiin lähtökohtana työn osana toteutetussa Persoona peliin -työpajassa.

Opinnäytetyössä tutkittiin, miten nuorisohjaajia voidaan tukea kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käytössä. Tutkimusaineisto kerättiin työpajaan osallistuneille tehdyllä kahdella kyselytutkimuksella.

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksena voidaan esittää, että nuorisohjaajat ovat tulevaisuudessa halukkaita käyttämään enemmän kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä. Nuorisohjaajat tarvitsevat lisää koulutusta ja tietoa kulttuurisen nuorisotyön menetelmistä. Yhteistyö organisaation sisällä ja konkreettisten käytäntöjen luominen edistää kulttuurisen nuorisotyön juurtumista osaksi nuorisotalotyötä.

Avainsanat Kulttuurinen nuorisotyö, taidekasvatus, kokemuksellinen taideoppiminen

Sivut 39 s. + liitteet 4 s.

Hämeenlinna
Degree Programme in Crafts and Recreation
Pedagogic Crafts and Recreation

Author	Taina Järvinen	Year 2012
Subject of Bachelor's thesis	The Power of Personality Enhancing Cultural Youth Work in the Youth Work Centre of the City of Turku	

ABSTRACT

The objective of this thesis was to study how the use of cultural youth work methods in the Youth Work Centre of the City of Turku can be strengthened. As a part of the research, a workshop titled "Persoona peliin" was organized. The workshop aimed to provide the youth workers with experiences in applying cultural youth work methods in everyday youth work.

The theoretical background of the thesis deals with cultural youth work, art education, and experiential art education. The part introducing cultural youth work considers its starting points, key contents, tasks, goals, environments, and formats. The theory part also examines cultural youth work methods and their use in practical youth work. The notion of experiential art education is central to this work and its core principles are discussed in the theoretical background. These principles were used as guidelines when implementing the workshop.

The study examined how to support youth workers in applying cultural youth work methods in their work. The research material was collected from the workshop participants in two surveys.

The results show that the youth workers are willing to use more methods of cultural youth work in future. However, the youth workers need more training, practice and knowledge about these methods. Cooperation within the organization and creating common practices will advance the application of these methods.

Keywords Cultural youth work, art education, experiential art education

Pages 39 p. + appendices 4 p.

SISÄLLYS

1..... JOHDANTO.....	1
1.1 Aiheen valinta ja lähtökohdat.....	1
1.2 Tavoitteet ja tutkimuskysymykset.....	2
1.3 Tutkimuksen luonne ja aineistonhankintamenetelmä.....	3
1.4 Opinnäytetyön rakenne.....	4
2..... KULTTUURINEN NUORISOTYÖ.....	5
2.1 Kulttuurinen nuorisotyö.....	5
2.2 Kulttuurisen nuorisotyön toimintaympäristöt.....	6
2.3 Kulttuurisen nuorisotyön muodot.....	7
2.4 Taidekasvatus osana kulttuurista nuorisotyötä.....	8
3..... KOKEMUKSELLINEN TAIDEOPPIMINEN.....	10
3.1 Kokemuksellinen oppiminen.....	10
3.2 Kokemuksellis-konstruktivistinen taideoppiminen.....	11
3.3 Kokemuksellista taideoppimista vaiheittain.....	13
3.4 Tarinallinen taidetyöskentely.....	14
3.5 Narratiivinen identiteetti.....	15
4..... PERSONA PELIIN -TYÖPAJA.....	16
4.1 Turun kaupungin nuorisoasiainkeskus toimintaympäristönä.....	16
4.2 Työpajan tavoitteet ja lähtökohdat.....	17
4.3 Työpajasta tiedottaminen ja osallistujat.....	19
4.4 Työpajan sisältö.....	19
5..... KYSELY NUORISO-OHJAAJILLE.....	24
5.1 Kyselyn lähtökohdat.....	24
5.2 Aineiston analyysi.....	25
6..... TULOKSET.....	26
6.1 Kulttuurinen nuorisotyön menetelmät tällä hetkellä.....	26
6.2 Kulttuurisen nuorisotyön merkityksiä.....	27
6.3 Kokemuksia Persona peliin -työpajasta.....	27
6.4 Kulttuurisen nuorisotyön tulevaisuus.....	28
7..... JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA.....	30
7.1 Käytössä olevat kulttuurisen nuorisotyön menetelmät.....	30
7.2 Oppia työpajasta.....	31
7.3 Yhteistyötä ja tukea toimintaan.....	32
7.4 Kulttuurisen nuorisotyön menetelmien tulevaisuus.....	33
8..... POHDINTA.....	34
8.1 Tutkimuksen arviointia.....	34
8.2 Tavoitteiden saavuttaminen.....	35
8.3 Lopuksi.....	36
LÄHTEET.....	37
Liite 1 Kysely 1	
Liite 2 Kysely 2	

1 JOHDANTO

Nuorisotyön tulee olla ajan hermolla ja reagoida nopeasti ajan ilmiöihin. Tänä pirstaloituneena aikana on etsittävä uutta ja kehitettävä uusia työmuotoja. Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksessa haetaan organisaatiomuutoksen myötä uusia sisältöjä, toimintoja ja työtapoja. Kulttuurinen nuorisotyö on yksi väylä työn kehittämiseen. Kulttuuri luo hyvinvointia ja edistää sosiaalisia vaikutuksia. Kiihkeässä yhteiskunnassa kulttuurinen nuorisotyö voi ravistella nuorisotyötä kiireettömyyteen, luovuuteen ja herkistymiseen. Se voi vastata tarpeeseen löytää uusia sisältöjä ja menetelmiä.

Tässä opinnäytetyössä pyrin selvittämään kulttuurisen nuorisotyön asemaa Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksessa. Tarkoituksena on selvittää, miten nuoriso-ohjaajat, jotka tekevät talotyötä, käyttävät kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä ja millaista tukea he tarvitsevat kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käytössä. Talotyöllä tarkoitan tässä opinnäytetyössä nuorisotaloilla tehtävää nuorisotyötä.

1.1 Aiheen valinta ja lähtökohdat

Olen työskennellyt Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksessa vuodesta 1992 kädentaitojen ohjaajana eri toimipisteissä. Tällä hetkellä työskenteleminen Nuorten taide- ja toimintatalo Vimmassa tekstiilipajan ohjaajana, joka toimii kulttuurisen nuorisotyön yksikön alaisuudessa. Omassa työssäni käytän kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä, ja olen kiinnostunut nuorisotaloilla tehtävän talotyön ja kulttuurisen nuorisotyön yhdistämisestä organisaatiomme sisällä.

Pitkään minulla on ollut ajatus, että nuorisoasiainkeskuksen taideohjaajat ja nuoriso-ohjaajat voisivat tehdä enemmän yhteistyötä. Kokemukseni mukaan emme tunne toistemme työtä tarpeeksi hyvin emmekä tiedosta kaikkia mahdollisuuksia yhteistyöhön. Halusin tehdä opinnäytetyökseni jotain, joka tekisi työtämme tutuksi toisillemme ja lisäisi mahdollisuuksia yhteistyöhön tai ainakin synnyttäisi ajatuksia siitä. Ajattelin, että nuoriso-ohjaajien, jotka työskentelevät nuorisotaloilla, olisi tärkeää tuntee myös Vimman tarjoamat mahdollisuudet. Tällöin he voivat ohjata nuoria Vimmaan harrastusten pariin tai kehitellä nuorten kanssa projekteja, joissa voivat käyttää Vimman ohjaajien asiantuntijuutta tai Vimman tiloja. Toisaalta taideohjaajat voisivat myös hyödyntää nuoriso-ohjaajien ammattitaitoa omaa toimintaansa suunnitellessaan.

Tästä syntyi ajatus, että suunnittelisin työpajan, johon nuoriso-ohjaajat osallistuisivat. Työpajan aiheeksi valitsin minäkuvan, joka on keskeinen elementti kulttuurisessa nuorisotyössä. Kulttuurisen nuorisotyön keinoin nuoret rakentavat omaa minäkuvaansa. Työpajassa nuoriso-ohjaajat voivat pohtia omaa minäkuvaansa ja saada oppia uusista taidelähtöisistä menetelmistä ja niiden käytöstä. Samalla voisi löytyä uusia ajatuksia oman työn kehittämiseen ja uusiin työmuotoihin. Nuorisotyöntekijät tekevät työtä omalla persoonallaan ja ovat nuorten kanssa vahvasti läsnä, joten työpaja voisi syventää myös omia kokemuksia minäkuvan merkityksistä nuorten kanssa toimittaessa. Työpajan menetelminä oli kankaankuviointia ja sanataidetta. Työpajan nimeksi tuli *Persoonapeliin* -työpaja. Opinnäytetyön aiheeksi muotoutui: **Kulttuurisen nuorisotyön vahvistaminen Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksessa.**

Työnantajani Turun kaupungin Nuorisoasiainkeskuksen taholta opinnäytetyöni ideaa kannatettiin. Opinnäytetyöni työpaikkaohjaajana toimii osastopäällikkö Eeva Roiha ja työn tilaajana on Turun kaupungin nuorisoasiankeskus.

Ohjaustoiminnan koulutusohjelmasta en löytänyt opinnäytetöitä, joissa olisi suoranaisesti käsitelty kulttuurista nuorisotyötä, samoja aihepiirejä kylläkin. Enemmänkin kulttuurista nuorisotyötä on käsitelty Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetöissä. Yksi uusimmista opinnäytetöistä on Pekka Mönttisen ammattikorkeakoulu Metropolian kulttuurituotannon koulutusohjelmassa tekemä raportti, jossa hän tarkastelee taidepohjaisia toimintoja nuorisotyössä, jotka ilmentävät nuoren osallisuutta, yhteisöllisyyttä, sosiaalista kasvua ja hyvinvointia. (Mönttinen 2011). Yksi innoittajani opinnäytetyössäni on Inkeri Sava ja hänen kirjoituksensa kokemuksellisesta taideoppimisesta (Sava & Vesänen-Laukkanen 2004.) Inkeri Sava oli mukana toteuttamassa Helsingin nuorisoasiankeskuksessa toteutettua Voimatarina nuorisotyössä työskentelyä vuonna 2006. Voimatarina nuorisotyössä -hankkeessa lähtökohtana oli Savan kehittämä tarinallinen taidetyöskentely. Myös suunnittelemani Persoonapeliin -työpaja pohjautui tarinalliseen taidetyöskentelyyn.

1.2 Tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tavoitteena on kulttuurisen nuorisotyön menetelmien juurruttaminen osaksi talotyötä. Käytän tässä opinnäytetyössä käsitettä talotyö, tarkoitan sillä nuorisotaloilla tehtävää nuorisotyötä, sekä avointa toimintaa että pienryhmätoimintaa. Kulttuurisen nuorisotyön menetelmät voisivat olla laajemmassa käytössä Turun kaupungin Nuorisoasiankeskuksessa ja sitä kautta nuoriso-ohjaajat voisivat kehittää talotoiminnan sisältöä. Persoonapeliin -työpajaan tarkoituksena on tarjota sekä konkreettisiä menetelmiä että ideoita ja ajatuksia nuoriso-ohjaajien työn tueksi. Tavoitteena on myös lisätä Nuorten taide- ja toimintatalo Vimman ja nuorisotilojen yhteistyötä ja sitä kautta edistää kulttuurisen nuorisotyön toteutu-

mista.

Toimeksiantajan toiveena on, että nuorisoasiankeskuksessa meneillään olevassa organisaation kehittämisessä Persoonapeliin -työpaja toimii muutoksessa tukena nuoriso-ohjaajille. Yhtenä tavoitteena organisaation kehittämisessä on lisätä toiminnallisuutta nuorisoasiainkeskuksen talotyössä.

Opinnäytetyöni pääkysymyksenä on Miten talotyötä tekeviä nuoriso-ohjaajia voidaan tukea kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käytössä?

Tämän opinnäytetyön toiminnallisena osuutena suunnittelin ja ohjasin Persoonapeliin -työpajan Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksen nuoriso-ohjaajille. Tutkin työpajaan osallistuvien kokemuksia kulttuurisesta nuorisotyöstä ja millaisia kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä he käyttävät omassa työssään ja miten menetelmien käyttöä voisi edistää. Tein työpajaan osallistuville nuoriso-ohjaajille kaksi kyselyä, ensimmäisen kyselyn ennen työpajaa ja toisen kyselyn työpajojen päätteeksi. Toivoin myös saavani nuoriso-ohjaajien näkemyksiä kulttuurisen nuorisotyön kehittämiseksi organisaatiossamme. Halusin myös selvittää voisiko Persoonapeliin -tyyppinen työpaja olla yksi vartenotettava työmuoto kulttuurista nuorisotyötä kehitettäessä.

1.3 Tutkimuksen luonne ja aineistonhankintamenetelmä

Opinnäytetyön tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, miten nuoriso-ohjaajat voivat käyttää kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä omassa työssään ja millaista tukea he siihen tarvitsevat. Tutkimuksen luonne on sekä määrällinen että laadullinen tutkimus.

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa aineisto on kerätty niin, että se soveltuu määrälliseen, numeeriseen mittaamiseen. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa määritellään perusjoukko, johon tulosten tulee päteä ja otetaan tästä perusjoukosta otos. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 140.) Tämä opinnäytetyö on kvantitatiivinen, sillä tietoa haettiin määrällisesti nuoriso-ohjaajille tehdyssä kyselyssä. Otos, jolle kysely toteutettiin, oli osa Turun nuorisoasiankeskuksen nuoriso-ohjaajien perusjoukkoa. Opinnäytetyön tutkimuksen luonne on myös kvalitatiivinen, sillä aineisto koottiin luonnollisessa, todellisessa tilanteessa Persoonapeliin -työpajojen yhteydessä. Tutkimuksen tarkoituksena oli nuoriso-ohjaajien omien näkemysten ja ajatusten esiin tuominen, mitkä ovat laadullisen tutkimuksen ominaispiirteitä.

Laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen moninaisen elämän kuvaaminen. Kvalitatiivinen tutkimus on kokonaisvaltaista, jossa aineisto kootaan luonnollisissa, todellisissa tilanteissa ja aineiston lähteenä on ihminen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 161 - 164.)

Laadullisen tutkimuksen tavoite on tutkimuksen kohteena olevien toimijoiden omien tulkintojen esiin nostaminen. Laadullinen tutkimus voi myös antaa äänen sellaisten toimijoiden ryhmälle, jolla sitä ei ole ollut. (Hakala 2001, 17.) Laadullisen tutkimuksen pyrkimyksenä on paljastaa ja löytää odottamattomia seikkoja ja tosiasioita. Tapauksia käsitellään ainutlaatuisina ja tulkitaan aineistoa sen mukaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009,164.)

Aineistonhankintamenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytettiin kyselyä, joka on survey-tutkimuksen keskeinen menetelmä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009,193 - 194).

Tein Persoonaa peliin -työpajaan osallistuneille kyselyn ennen työpajaan osallistumista ja toisen kyselyn työpajan päätteeksi. Kyselyillä kerätyn aineiston analysoin teemoittelemalla vastaukset.

Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus voidaan nähdä toisiaan täydentäväksi lähestymistavoiksi (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009,136). Tässä opinnäytetyössä vastauksia analysoitaessa kerrotaan ensin, miten vastaukset jakautuvat määrällisesti, mitä samoja teemoja löytyi vastauksista eniten. Sen jälkeen vastauksista tehdään laadullista yhteenvetoa, tekemällä johtopäätöksiä ja esittelemällä kehittämisajatuksia.

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tarkoitus on kartoittava, se etsii uusia näkökulmia ja selvittää jo tunnettuja ilmiöitä. Toisaalta tutkimuksella on myös kuvaileva tarkoitus, sen tavoitteena on esittää kuvauksia tapahtumisista tai tilanteista sekä dokumentoida ilmiöiden kiinnostavia piirteitä. (Ks. Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 136.)

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön tietoperustana on kulttuurinen nuorisotyö ja kokemuksellinen taideoppiminen. Kulttuurinen nuorisotyö on keskeinen käsite, koska tässä opinnäytetyössä tutkitaan kulttuuristen menetelmien käyttöä. Kokemuksellinen taideoppiminen on toinen olennainen käsite, jonka mahdollistumista Persoonaa peliin -työpajalla haetaan. Kulttuurista nuorisotyötä esitellään luvussa 2 ja kokemuksellisesta taideoppimisesta kerrotaan luvussa 3. Luvussa 4 kuvaillaan Turun kaupungin nuorisosiainkeskusta toimintaympäristönä, Persoonaa peliin -työpajan suunnittelun lähtökohtia ja työpajan sisältöä. Aineistonhankintamenetelmänä käytettyä kyselyä esitellään luvussa 5. Luvussa 6 kerrotaan myös tutkimuksen tulokset, joiden pohjalta luvussa 7 esitetään johtopäätökset ja kehittämisideat. Viimeisessä luvussa 8 käsitellään tutkimuksen luotettavuutta ja tavoitteiden saavuttamista.

2 KULTTUURINEN NUORISOTYÖ

Tämän opinnäytetyön keskeisin käsite on kulttuurinen nuorisotyö. Kulttuurisen nuorisotyön käsite alkoi esiintyä 1990-luvulla, eikä sitä pidetä kovin helppona määriteltävänä, koska sen nähdään vasta vähitellen olevan vakiintumassa. Ensimmäisessä luvussa pyritään määrittelemään kulttuurista nuorisotyötä, sen lähtökohtia, sisältöä, tehtäviä ja tavoitteita. Kohderyhmänä tässä opinnäytetyössä ovat nuoriso-ohjaajat, jotka työskentelevät nuorisotiloilla. He osallistuvat opinnäytetyön toiminnallisena osuutena järjestettävään Persoona peliin -työpajaan, jossa he tutustuvat kulttuurisen nuorisotyön menetelmiin. Luvussa 2.2 kerrotaan nonformaalista eli epämuodollisesta nuorisotyön toimintaympäristöstä. Kolmannessa luvussa esitellään nuorisotyön muotoja. Koska opinnäytetyön tavoitteena on tukea nuoriso-ohjaajia kulttuuristen menetelmin käytössä, kuvaillaan kolmannessa luvussa myös ohjaajan tehtäviä taide- ja kulttuurikasvatuksessa. Kulttuurinen nuorisotyö on taidekasvatusta, joka tapahtuu nuorisotyön toimintaympäristössä ja sillä on nuorisotyön arvopohjaiset tavoitteet, jotka on määritelty nuorisolaissa. Nuorisolain mukaan nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Luvussa 2.4 käydään läpi taidekasvatuksen käytäntöjä.

2.1 Kulttuurinen nuorisotyö

Aikaisemmin kulttuurisesta nuorisotyöstä on käytetty termejä taidekasvatuksen kautta tapahtuva nuorisotyö ja sosiaalinen kulttuurityö. Nähdään, että kulttuurinen nuorisotyö liittyy muiden nuorisotyön osa-alueiden joukkoon, kuten alueellinen nuorisotyö, erityisnuorisotyö ja monikulttuurinen nuorisotyö. Vaikka sille pyritään määrittelemään oma sisältönsä, on kulttuurinen nuorisotyö osa myös kaikkia muita nuorisotoimialan alueita. Kulttuurinen nuorisotyö on yksi menetelmä muiden nuorisotyön osa-alueiden joukossa, sen työ- ja toimintamuodot ovat osa muita nuorisotoiminnan alueita. Kulttuurisen nuorisotyön perustehtäväksi voisi nähdä sen kehittävä nuoren ilmaisutaitoja luomalla nuorelle kulttuurisia ja henkisiä tukirakenteita sekä yhteisöllisiä onnistumisen kokemuksia. (Ruotsalainen 2007, 171 - 173.)

Helsingin nuorisoasiankeskuksen kulttuurisuunnittelija Sinikka Haapanen määrittelee kulttuurisen nuorisotyön seuraavasti: Kulttuurinen nuorisotyö on yhteiskunnallista ja yhteisöllistä toimintaa, jossa nuori luo ja osallistuu maailmankuvansa ja yhteisönsä rakentamiseen kulttuurin, taiteen ja

median keinoin. Kulttuurisen nuorisotyön lähtökohtana on nuoren oma elämäntilanne, jonka hän tekee näkyväksi ja eläväksi toimintansa ja ilmaisunsa kautta. Kulttuurinen nuorisotyö koostuu nuorisokulttuureista, media-, taito ja taidekasvatuksesta ja kulttuurisesta harrastustoiminnasta. Kulttuuriseksi nuorisotyöksi toiminnan tekevät tavoitteet, sisältö ja pedagogiikka, jotka muodostuvat kulttuurisesti orientoituneen nuoriso-ohjaajan työskentelystä. Ohjaajan näkökulmasta on pedagogisesti merkittävää tunnistaa työskentelyn prosessi ja oppimisympäristö, joka tukee nuoren kasvua. Olennaista on saada jotain nuorella liikkeelle. Se on osallistavaa ja tukevaa, omaehtoista sekä nuoren oppimista edistävää toimintaa, jossa nuoret ovat ensisijaisesti subjektina. (Haapanen 2006, 15.)

Nuorisotyön ammattilainen Leena Ruotsalainen (2007) näkee, että kulttuurisella nuorisotyöllä on merkittävä tehtävä nuorten kasvun tukemisessa sekä elämänhallinnan vahvistamisessa. Se on nuoria aktivoiva tekijä, johon liittyy hallittua kaaosta ja luovaa hulluutta, jotka liittyvät nuorten omiin ideoihin ja ajatuksiin. Jotkut pitävät kulttuurisen nuorisotyön käsitettä tarpeettomana, koska kaikki nuorisotyö on kulttuurista nuorisotyötä. Ruotsalaisen mukaan käsitteillä on kuitenkin merkityksensä. Parhaimmillaan käsitteiden avulla voidaan ymmärtää toiminnan tarkoitus tai painotus.

Kulttuurisessa nuorisotyössä yhdistyy taiteellisen ilmaisun ilmiö, joissa on mukana automaattisesti osallisuus, yksilön ja yhteiskunnan tarkastelua eri näkökulmista ja nuorisokasvatukselliset tekijät (Anttila, Haapanen, Myyrä, Mönttinen & Parviainen 2012, 9).

Kulttuurinen nuorisotyö on yhteisöllistä; yhteisön jäsenet tukevat toinen toisiaan onnistumisessa ja saavat siitä energiaa. Työntekijä näkee nuorella olevan vahvuuksia ja voimavaroja, jotka pitäisi yhdessä nuoren kanssa löytää. Käsitteet perustuvat humanismiin ja nuoren kunnioittamiseen ja arvostamiseen lähtökohdista huolimatta. Nuorisotyön keskiössä on nuori ja hänen oma elämänsä, joka haastaa kehittämään uusia metodeja ja sisältöjä. (Ruotsalainen 2007, 177 - 178.)

2.2 Kulttuurisen nuorisotyön toimintaympäristöt

Nuorisotyön toimintaympäristöt nähdään ensisijaisesti oppimisympäristöinä, joissa nuorisotyöntekijät motivoivat, innostavat ja auttavat nuoria oppimaan omista kokemuksistaan ja merkityksellisinä pitämistään asioista. Nuorisotyössä oppimisympäristölle on ominaista epämuodollinen luonne, ja ne kuuluvat nonformaalisen kasvatuksen alueelle. Nuorisotyön nonformaali luonne toteutuu nuoren ihmisen sisäiseen motivaatioon perustuvana toimintana. Nuorisotyön kasvatusta on käytäntöön suuntautuvaa ja vapaaehtoisuuteen perustuvaa, mutta kuitenkin tietoista, tavoitteellista ja ohjattua

toimintaa. Siitä johtuen nuorisotyön piirissä tapahtuva oppiminen poikkeaa arkipäivän ympäristöissä tiedostamattomasti tapahtuvasta satunnaisoppimisesta. Oppimisympäristön näkökulma antaa arvoa nuoren ihmisen kasvulle, kehitykselle, omille kokemuksille ja oppimisen monimuotoisuudelle. Nuorisotyön oppimisympäristö on tavoitteellinen kokonaisuus, joka sisältää ideat toiminnan tarkoituksesta ja menettelytavoista sekä ratkaisut käytettävistä rakenteista. (Nieminen 2007, 28.)

Nuorisotyön kasvatukselliseen toimintaan liittyy sen vapaaehtoisuus. Nuoret tulevat toimintaan mukaan vapaaehtoisesti, jolloin motivaatio ja orientaatio voivat olla voimakkaampi kuin virallisissa toiminnoissa. Erityisesti kulttuurisessa nuorisotyössä nuorten orientaatio eli suuntautuminen jotakin taiteellista harrastusta kohtaan on jo yleensä valmiiksi olemassa, jolloin motivaation löytyminen harrastuksen tekemiseen ja oppimiseen on helpompaa. (Anttila yms. 2012, 9.)

2.3 Kulttuurisen nuorisotyön muodot

Kulttuurisen nuorisotyön perustana on taiteellinen ja luova toiminta. Taiteellinen toiminta mahdollistaa moninaisia keinoja nuorisotyöhön. Taiteellinen toiminta antaa nuoruudelle tyypillisen rajojen kokeilemisen ja testaamisen mahdollisuuden, jossa luovat kokeilut ovat sallittuja. Taidekeskeisessä työskentelyssä nuoren kohtaaminen tapahtuu merkitysten, mielipiteiden ja arvojen kautta, jotka mahdollistavat nuorisotyöllisen kontaktin syvenemisen.

Vaikka kulttuurista nuorisotyötä tehdään usein taidelähtöisin menetelmin, määrittävät työtä kuitenkin ennen kaikkea nuoren kasvua tukevat elementit. Kasvatuksellisella työotteella tarkoitetaan sitä, että kulttuurisen nuorisotyön tärkein tavoite on aina nuoren kasvun tukeminen. Ohjaajan valitsema menetelmä on vain yksi väline kasvatuksellisten päämäärien saavuttamiseksi. Kulttuurisen nuorisotyön vakiintuneita muotoja ovat ohjatut kulttuuriset pienryhmät, työpajat, toiminta leirillä ja retkillä sekä kulttuuriset tapahtumat ja tilaisuudet. Näiden työmuotojen lisäksi muuttuvat nuorisokulttuurit ja nuorten omaehtoiset kulttuuriryhmät tuovat kulttuurisen nuorisotyön kenttään jatkuvasti uusia näkökulmia ja ajatuksia. Nuorten kulttuuristen pienryhmien kohdalla tuetaan turvallisen yhteisön syntymistä, arvostavaa vuorovaikutusta ja ryhmän osallisuutta toimintaan kuuluvaan päätöksentekoon. Tavoitteena on tilanne, jossa yksikään nuori ei ole ulkopuolinen tarkkailija ja kriitikko vaan sisäpuolinen toimija ja vaikuttaja. (Anttila ym. 2012, 12.) Nuoret tulevat mukaan kulttuuriseen nuorisotyöhön tavoitteenaan esimerkiksi toiminnallisuus, itsetuntemus, oppiminen, harrastaminen, yhdessäolo, viihde tai vaikkapa hauskanpito (Haapanen 2006, 15).

Ohjaajan tehtävänä on luoda olosuhteet, jotka mahdollistavat ryhmän yh-

teisöllisyyden ja luovuuden, ryhmän yhteisölliset prosessit, nuorten itse-tuntemuksen ja itseilmaisun sekä nuorten toimijuuden, voimautumisen ja osallisuuden kokemuksen (Anttila yms. 2012, 14). Ohjaajan osaaminen taide- ja kulttuurikasvatuksen toteuttajana muodostuu kolmesta osaamisen osa-alueesta. Ohjausosaaminen tarkoittaa, että ohjaaja hallitsee tavoitteellisen toiminnan, osaa käyttää osallistavaa ja voimauttavaa työtettä. Ohjaaja hahmottaa ohjaamisen koostuvan sisällön (esimerkiksi kuvan tekeminen), kokemuksen ja tulokseen johtavan prosessin ohjaamisesta. Toisena osa-alueena on taiteen substanssiosaaminen, jossa ohjaaja tiedostaa oman taide- ja kulttuurikäsitteensä, hallitsee taiteen menetelmällisiä ja ilmaisullisia asiasisältöjä, tuntee luovan prosessin luonnetta ja dynamiikkaa. Kolmantena ohjaaja hallitsee ohjattavaa ikäryhmää ja käsiteltävää aihetta koskevan substanssiosaamisen. Hän taitaa riittävän monipuolisen tiedon, tuntee nuorisotyön ja käsiteltävän aiheen asiakastyön ja tietää sen eettisen arvoperustan. (Anttonen 2012, 176.)

Kulttuurisen nuorisotyön menetelmät tarjoavat nuorelle keinoja rakentaa omaa minäkuvaa. Kulttuurilla on sosiaalisia vaikutuksia ja se edistää hyvinvointia. Keskeisessä asemassa on nuoren elämänvaiheen todellisuus, jonka pohjalta hän rakentaa minuuttaan ja identiteettiään suhteessa ryhmään ja yhteisöön. Parhaimmillaan toiminta vahvistaa nuoren itseilmaisua ja kehittää hänessä luovuutta ajatteluna ja toimintana. Kulttuurinen nuorisotyö kannustaa sisäisen maailman ilmaisuun, elämyksen ja tunteen kautta. Käytännössä se tarkoittaa onnistumisen tunteita, luomisen iloa ja kokemuksia osallisuudesta. (Haapanen 2006, 15.)

2.4 Taidekasvatus osana kulttuurista nuorisotyötä

Taidekasvatus kulttuurisessa nuorisotyössä ei huomattavasti poikkea normaalista taideopetuksesta. Ohjauksessa tarvitaan oma taidekohtainen ammattitaito, taidollinen ja tekninen osaaminen. Ero kulttuurisen nuorisotyön ja koulun taideopetuksen välillä on oppimisympäristö. Koulussa oppiminen on formaalia opetusta, joka tapahtuu pääasiassa opettajan johdolla opetussuunnitelmien mukaisesti. Kulttuurisessa nuorisotyössä oppiminen on nonformaalia yhdessä tekemistä. Se on myös avain ymmärtää kulttuurista nuorisotyötä, joka pohjautuu pitkälti juuri nonformaaliin kasvatukseen. Nuorisotyössä tavoitteet ovat arvopohjaisia, työtä ohjaavia tavoitteita. (Mönttinen 2011, 32.)

Nykyaikaisessa mielessä taidekasvatus syntyi valistuksen tuloksena ja romantiikan innoittamana. Taiteellinen toiminta oli arvokasta ja uutta luova tekijä yhteiskunnissa, joiden tavoitteena oli kansallisen kulttuurin esiin nostaminen ja kehittäminen. Modernistisessa perinteessä yksilön kehittyminen yksilöksi nosti päätään. Taidekasvatus sai uusia tuulia, kun psykologinen ja kehityshistoriallinen ajattelu valtasivat alaa. Alettiin puhua

luovuudesta ja ilmaisusta, joilla yksittäinen ihminen korosti yksilöllisyyttään. Postmoderni kulttuuri asetti kaiken kyseenalaiseksi. Nykyään pohditaan, kuuluuko taiteeseen lainkaan taitoja, vaikka juuri siitä se on saanut nimensä. Taiteen lajit ovat lähentyneet toisiaan myös taidekasvatuksessa, koska nykytaide ei tee niin eroja taiteen lajien välille. Ilmaisun välineistö, kuten digitaalisuus, ovat muuttaneet odotuksia, enää emme hae jonkin alan pitkälle kehittyneitä taitamista vaan sanottavaa, joka voi ottaa keinokseen mitä tahansa. Tämä on vaikuttanut paljon taidekasvatuksen käytäntöihin: keskeiset tunnistamispiirteet ovat kadonneet, ja ne on korvannut avoin toimintaympäristö, missä kekseliäisyys ja nerokkuus on tärkeitä. Taitamisen avaruus on kasvanut, sanottavaa on keksittävä ja ilmaisun välineet löydettävä. (Varto 2011, 20 - 24.)

Taidekasvatuksen käytäntöjä ovat ne, joissa opetetaan toimimaan taiteen menetelmin ja arvioidaan tämän toiminnan onnistuneisuutta ja tuloksia. Taidekasvatustoiminta voi tapahtua taidelaitoksissa, kouluissa, vapaassa sivistystyössä, harrastustoiminnassa tai missä tahansa koulutuksessa, jossa keinoksi on valittu taiteen toimintatapoja. Taidekasvatus levittäytyy monille eri toiminnan alueille, joissa ei aikaisemmin ole käytetty taidekasvatuksen keinoja, esimerkiksi hyvinvoinnin alalle, sosiaalialalle, organisaatioiden kehittämiseen ja markkinointiin. Taidekasvatuksen käytäntöjen leviäminen muille alueille hyödyttää niitä suuresti, koska ne voivat osoittaa kestäväyytensä ja tarpeellisuutensa tukiessaan aivan toisenlaisia yhteisiä tavoitteita. Monet menetelmät, joiden painopiste on yhtä aikaa taiteellisessa toiminnassa ja pedagogisessa ajattelussa, ovat osoittautuneet tehokkaiksi ja uutta ajattelua ja toimintaa luoviksi esimerkiksi hyvinvoinnin palveluissa. Uudet toimintaympäristöt muuttavat taidekasvatuksen käytäntöjä ja reflektiontarvetta, jolloin syntyy tarve selittää toiminnan perusteita ja luoda mahdollisuuksia käytäntöjen kehittämiseen tulevaisakin sovelluksissa. (Varto 2011, 20 - 24.)

Siirtyminen postmoderniksi kutsuttuun taidekasvatukseen ei aina tarkoita vanhojen arvojen hylkäämistä, vaan uutta tapaa tarkastella maailmaa ja taidetta. Taidekasvattajien olisikin hyvä selvittää itselleen, mikä vanhoissa arvoissa kannattaa säilyttää. Postmodernissa taidekasvatuksessa päätehtäväksi muodostuu keinojen etsintä nykypäivän ymmärtämiseen. Taiteella on tärkeitä sosiaalisia ja eettisiä vaikutuksia, ja se on tärkeä tapa rakentaa todellisuutta. Taidekasvatuksen tehtävänä on tänäkin päivänä kulttuurin ymmärtäminen. (Räsänen 2000, 9 - 10.)

3 KOKEMUKSELLINEN TAIDEOPPIMINEN

Kokemuslähtöinen työskentely alkaa kokevassa ihmisessä heräävistä tunteista ja ajatuksista, siis hänen omasta maailmastaan (Sava 2006, 51). Kokemuksellinen oppiminen liittyy luontevasti kulttuurisen nuorisotyön viitekehyykseen. Kokemuksellisessa oppimisessa lähtökohtana ovat itsetuntemuksen lisääminen ja kasvun tukeminen; kokemuksellinen taideoppiminen alkaa aina kokevassa ihmisessä heräävistä tunteista ja ajatuksista, jotka ovat myös kulttuurisen nuorisotyön keskeisiä pyrkimyksiä.

Luvussa 3.1 kerrotaan kokemuksellisesta oppimisesta yleisesti. Toisessa luvussa esitellään Marjo Räsänen kehittämää kokemuksellista taideopetuksen mallia. Kokemuksellisen taideoppimisen etenemistä vaiheittain esitellään luvussa 3.3. Luvussa 3.4 kuvaillaan Inkeri Savan ja Virpi Vesänen-Laukkasen kehittämää tarinallista taidetyöskentelyä. Tarinalliseen taidetyöskentelyyn keskeisesti liittyvää narratiivista identiteettiä valotetaan luvussa 3.5. Tämän opinnäytetyön toiminnallisen osuuden suunnittelun lähtökohtana on kokemuksellinen taideoppiminen.

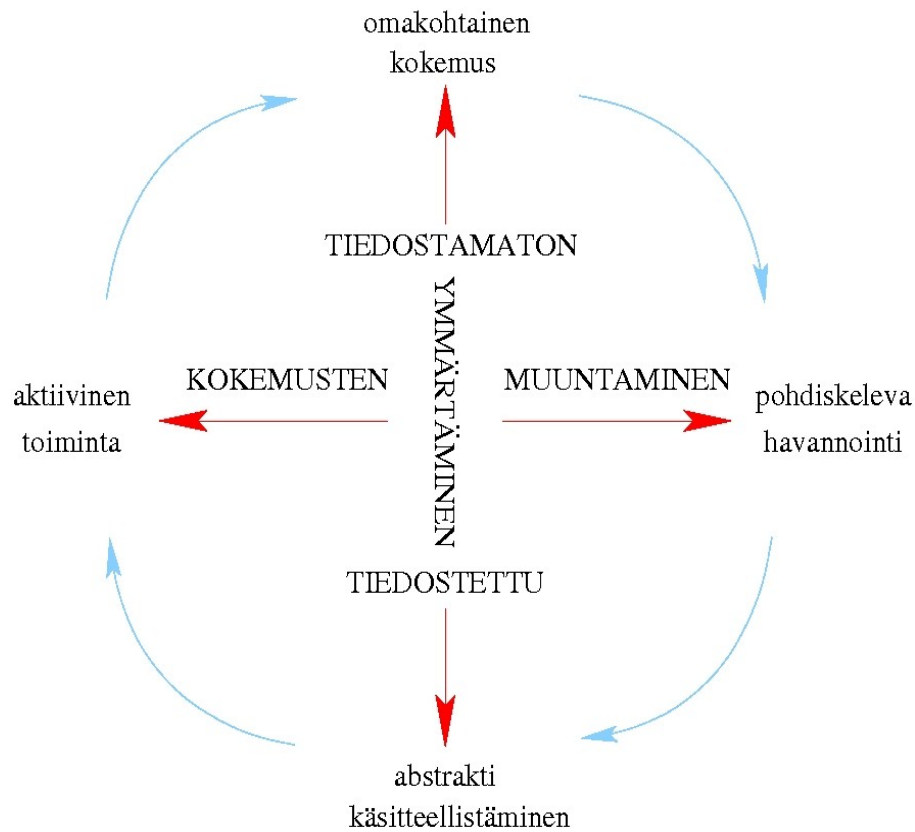
3.1 Kokemuksellinen oppiminen

Kokemuksellisen oppimisen juuret ulottuvat humanistiseen psykologiaan. Se painottaa itsereflektiota oppimisprosessissa. Reflektio on kriittistä, pohdiskelevaa havainnointia, jonka seurauksena yksilö liittyy opitun asian aiemmin opittuun. Kokemuksellinen oppiminen nähdään oppijaa monipuolisesti koskettavana ja aktivoivana toiminnallisena prosessina, jossa käytetään hyväksi oppijan eri aisteja, tunteita, elämyksiä ja kokemuksia. Keskeistä on persoonallisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen sekä itsetuntemuksen lisääminen. Oppimistilanteet muodostuvat oppijoiden toiminnasta, ja tavoitteet muodostuvat oppijan omista lähtökohdista, jotka hän on itse määritellyt. Kouluttajan rooli muuttuu auktoriteetista ohjaajaksi ja kannustajaksi. Vastuu oppimisesta siirtyy enemmän oppijalle itselleen. Kokemuksellisessa oppimisessä keskiössä on aktiivinen prosessi, ei niinkään oppimisen lopputulos. (Leppilampi & Piekkari 1999, 9, 64.)

Kokemuksellisen oppimisen juuret löytyvät John Deweyn 1930-luvulla kehittämästä pragmatismista (Räsänen 2000, 10). Pragmatismille toiminnan ja sen tulosten arvon välinen vuorovaikutus selittää lopulta kaiken kulttuurisen merkityksenannon. Tietämisen lähtökohtana on harkitseva toiminta, jonka tavoitteena on aiempaa parempi ja hedelmällisempi suhde elinympäristöön. (Westerlund & Väkevä 2011, 37.)

3.2 Kokemuksellis-konstruktivistinen taideoppiminen

Marjo Räsänen on kehitellyt kokemuksellista taideopetuksen mallia, jonka lähtökohtana hän on käyttänyt David Kolbin (1984) kokemuksellisen oppimisen kehää (kuva 1). Räsänen nimittää kehittämänsä mallia kokemuksellis-konstruktivistiseksi taideoppimiseksi. Kolbin mallissa oppimista kuvataan kokemuksellisen oppimisen prosessiksi, jossa tieto syntyy transformaation eli kokemuksen muuttamisen avulla. Mallin keskeinen ajatus on, että oppiminen edellyttää kokemuksen käsittämistä ja sen ymmärtämisen muuttamista johonkin muotoon. Oppiminen tapahtuu tiedostamattoman, tunteisiin ja aistimuksiin perustuvan sekä tiedostetun käsitteille ja aistimuksiin perustuvan tietämisen vuorovaikutuksessa. Kokemuksen transformoinnissa on kysymys kahden erilaisen lähestymistavan vuorovaikutuksesta. Oppiminen tapahtuu sekä oman kokemuksen sisäisen reflektion avulla että viemällä kokemus itsemme ulkopuolelle sen laajentamista ja perustelemista varten. Tiedostetun ja tiedostamattoman ymmärtämisen vuorovaikutukselle perustuva kaksoistieto on kokemuksellisen oppimisen lähtökohta. Oppimisprosessi hahmottuu kehänä, jossa kokemusta käsitellään pohdiskelevin havainnoin, abstraktin käsitteellistämisen ja aktiivisen toiminnan avulla siten, että näitä kaikkia on mukana jokaisessa oppimistilanteessa. (Räsänen 2000, 11.)

KUVA 1 Kolbin malli (Räsänen 2000)

Kokemuksellisella oppimisella on myös yhteys kognitiiviseen oppimisteoriaan (Räsänen 2000, 12). Kognitiivinen oppiminen on kokonaisprosessi, joka muodostuu ajattelemisesta, muistamisesta, havaitsemisesta ja päätöksenteosta. Näitä toimintoja nimitetään älyllisiksi eli kognitiiviseksi prosesseiksi. Kognitiivinen oppija nähdään aktiivisena ja tavoitteellisena informaation vastaanottajana, tuottajana, käsitteelijänä ja tulkitsijana eli tulosta tärkeämpää on tiedon prosessointi. Oppiminen on kokemusten muuttumista, mikä ei aina näy käyttäytymisenä. Perusajatus on, että oppija oppii uutta liittämällä uuden tiedon jo olemassa oleviin tietoihinsa ja taitoihinsa. (Uusikylä & Atjonen 2000, 125 - 126.) Kognitiivisessa taideoppimisessa korostetaan taidetta tutkimisen tapana ja sovelletaan taiteentutkimuksen menetelmiä taiteen tuottamiseen ja tulkintaan. Keskeinen oppimisen käsite on transfer eli siirto, jolla tarkoitetaan kykyä soveltaa opittua uusissa yhteyksissä. Konstruktivistisessa oppimissuuntauksessa yksilöllä on aktiivinen rooli ympäristön kanssa ja se korostaa aikaisempien kokemusten merkitystä. (Räsänen 2000, 13.)

Kokemuksellis-konstruktivistisessa taideoppimisessa transfer eli siirto on

peruskäsite, jolla tarkoitetaan kykyä soveltaa opittua uusissa yhteyksissä. Kaiken oppimisen lähtökohtana pidetään oppijan elämismaailmaa ja siihen pohjautuvaa esiymmärryksen pohdintaa. Oppimisen tavoitteet liittyvät koko persoonallisuuden kehittymiseen. Tällöin keskiöön nostetaan oppijan yksilöllinen elämysmaailma ja hänen itseymmärryksensä. Itseymmärryksen prosessia edistäviä oppimisen tapoja voi olla hankala ilmaista käytäntöinä, koska suuri osa tiedostamme säilyy hiljaisena tietona. Yksi keino hiljaisen tiedon esiin tuomiseen ovat sanat, sanallistaminen myös voi muuttaa sitä. On tärkeää kehittää suhtautumistapoja, joihin liittyy kyky sietää epämääräisyyttä ja konflikteja sekä ottaa riskejä. Tämä edellyttää luottamista mielikuvituksen, intuition ja tiedostamattoman voimaan. (Räsänen 2000, 13 - 14.)

Kokemuksellis-konstruktivistisessa taideoppimisessa eri tietämisen tavat yhdistyvät. Oppiminen on tiedonhankintaa ja muuntamista, joka perustuu reflektioon eli pohdiskelevaan havainnointiin, käsitteellistämiseen ja toimintaan. Taideoppimisen tietopohjaan kuuluu havaintoja ja tunteita, faktoja ja ajatuksia, ilmaisua ja taitoja. Oppimisprosessissa on kyse merkityksenannosta, ymmärtämisestä ja toiminnasta. Konkreettista kokemusta muunnetaan mentaalisilla ja materiaalisilla keinoilla, ja sen ymmärtämiseen käytetään kuvia, sanoja ja muita taiteellisia keinoja. Kuvan tekeminen on tapa prosessoida uutta tietoa. Tieto ilman soveltamisen taitoa on hyödytöntä, eikä ole olemassa taitoa ilman tietoa. (Räsänen 2000, 12 - 14.)

Kokemuksellis-konstruktivistisessa taideoppimisessa havainnot ja kokemukset liittyvät laajempaan kontekstiin, kuten oppijan omaan elämään. Taideoppimiseen liittyy tietoisuuden kasvu, ja se muuttaa oppijan suhdetta itseensä, tutkittavaan ilmiöön, kulttuuriin ja ympäristöön. Taidekasvatuksen tavoitteena on merkityssuhteiden luominen. Ymmärrys perustuu ilmiön suhteuttamiselle omaan henkilöhistoriaan, pelkkä tieto ei yksin riitä ymmärtämiseen, jos oma persoonallisuus ei ole mukana oppimisessa. Ymmärtäminen ilmenee käytännön toimintana. (Räsänen 2000, 14.)

3.3 Kokemuksellista taideoppimista vaiheittain

Kokemuslähtöinen taidetyöskentely alkaa aina kokevassa ihmisessä heräävistä tunteista ja ajatuksista, siis hänen omasta maailmastaan. Kokemuksen välittämä tieto on intuitiivista ja paljolti tiedostamatonta. Oppimisen ja kehittymisen aikaansaamiseksi tarvitaan lisääntyvään tiedostamiseen ja ymmärtämiseen suuntaavaa toimintaa. (Sava 2006, 51.)

Seuraava vaihe on kokemuksen pohtiminen, yksin ja yhdessä toisten kanssa. Tämä perustuu ajatukseen oppimisesta vuorovaikutuksena muiden kanssa. Oma kokemus jaetaan toisten kanssa joko keskustelemalla tai

taiteen keinoin. Kuvana, runona tai vaikkapa draaman keinoin näkyväksi tuotu, refleктоitu ja toisten kanssa jaettu kokemus voi tuoda uudenlaisen näkökulman tai oivalluksen omaan kokemukseen ja se voi muuttaa sille aiemmin annettua merkitystä. (Sava 2006, 51.)

Työskentelyn seuraava vaihe on teoretisointi sekä käsitteellistäminen. Se tarkoittaa työskentelyä esimerkiksi henkilökohtaisen tai ryhmässä tapahtuneen jakamisen antaman tiedon laajentumista omiin olemassa oleviin tietoihin. Käsitteellistämisen ja lisää tietoisuutta merkitsevän työskentelyn avulla yksilö pystyy näkemään, miten hänen oma elämänsä ja kokemisensa eivät ole vain hänestä itsestään lähtöisin, vaan vuorovaikutuksessa hänen sosiaalisen yhteisön kanssa tai kulttuurin muovaamia. (Sava 2006, 51 - 52.)

Näiden vaiheiden kautta päästään parhaimmillaan itseymmärrykseen sekä aiempaa kehittyneempään ja tietoisempaan olemiseen ja toimintaan (Sava 2006, 52).

3.4 Tarinallinen taidetyöskentely

Tarinallinen taidetyöskentely pohjautuu kokemukselliseen taideoppimiseen. Inkeri Sava ja Virpi Vesänen-Laukkanen ovat kehittäneet tarinallisen taidetyöskentelyn menetelmää Taideteollisen korkeakoulun taidekasvatusosaston ja Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskukseen, Stakesin, yhteisessä Syreenin Taimi -projektissa vuosina 2001- 2003. (Sava & Vesänen-Laukkanen 2004, 8.)

Tarinallisen taidetyöskentelyn lähtökohtana on oma elämä, tai jokin elämän vaihe, päällimmäinen tunne, ajatus, minä itse (Sava 2006, 51). Lähtökohtana on kokemus elämästä, oman itseyden jonkinasteinen ehyt kokeminen ja itsestään huolehtiminen nykypäivän hajanaisessa ja epävarmassa maailmassa (Sava & Katainen 2004, 22). Tarinallisessa taidetyöskentelyssä omaelämäkerrallinen työskentely perustuu ajatteluun toiminnasta (draamallinen ja kuvallinen tekeminen) sekä kuvallisesta ja symbolisesta (kuvataiteellisesta ja kirjoittamiseen perustuvasta) työskentelystä (Sava & Katainen 2004, 28).

Tarinallisessa taidetyöskentelyssä osallistuja kysyy itseltään kysymyksiä *kuka olen, mistä tulen, mihin kuulun ja mikä on minun elämäntarinani*. Kun käsitellään ihmisen kokemuksia itsestään ja kuulumisesta johonkin yhteisöön tai kulttuuriin, siitä käytetty yleinen ilmaus on identiteetti. Itseys on pysymistä monin tavoin samana ihmisenä, identiteetti on myös muuttamista toisenlaiseksi. *Kuka olen* kysymyksen vastaus on jatkuvaa jäsentä-

mistä samana pysymisen ja muuttumisen keskinäisissä suhteissa. (Sava & Katainen 2004, 22-23.)

Taimi-projektissa käsitys identiteetistä perustuu ajatukseen sen rakentumisesta ja muuttumisesta sosiaalisissa vuorovaikutussuhteissa. Omaa identiteettiä koskeviin kysymyksiin on mahdollista saada vastauksia omaelämäkerrallisen työskentelyn avulla, jolloin hajanaiset, unohtuneet, traumaattisetkin kokemukset ja tunteet elävöitetään. Tämä tapahtuu sosiaalisessa ja kulttuurisissa kohtaamisissa, jotka tukevat myös minä-kokemuksen eheyttä. Tarinan avulla oman elämän tapahtumille ja niistä tekemille tulkinnoille muodostuu keskinäinen yhteys. (Sava & Katainen 2004, 28.)

3.5 Narratiivinen identiteetti

Narratiivinen eli tarinallinen identiteetti on yksilön oma kertomus siitä, kuka hän on. Persoonallisuus rakentuu suhteessa toisiin ihmisiin, kohtaamisissa ja keskusteluissa. Persoonallisuus on sosiaalisessa vuorovaikutuksessa syntynyt oma tulkintamme itsestämme ja elämästämme. Itseymmärrys ja sitä kautta oma maailmankatsomus välittyy ja rakentuu tarinoiden kautta. Eri elämänvaiheet synnyttävät erilaisia elämäntarinoita. Elämäämme kuitenkin ohjaa sosiaalisissa ja kulttuurisissa olosuhteissa rakentunut juuri minulle ominainen käsikirjoitus, oman elämän perustarina. Identiteetin rakentamisessa tärkeää on kokemusten sävy: millaisia elämässä koetut tapahtumat tai olemisen tavat ovat merkityksiltään ja millaisia tunnelatauksia niihin liittyy. (Sava & Katainen 2004, 24 - 26.)

Tarinoidun identiteetin ajatus eroaa luovan itseilmaisun teoriasta, joka pitkään on ollut keskeisessä asemassa taidekasvatuksessa. Itseilmaisullisen ajattelun perusta on ollut se, miten löytäisimme aidon minuutemme. Tarinoitu identiteetti rakentuu ja muuttuu tarinoinnin kehässä. Identiteettimme ja olemassaolomme ovat jatkuvassa muutoksessa, johon tarinoiden avulla voimme luoda merkityksiä. Tällöin kyseessä on yritys paikantaa omaa paikkaa maailmassa ja rakentaa suhdetta itsen lisäksi toisiin. Oma arvomaailma tulee konkreettisimmaksi tarinoinnin kautta, näkyvämmiksi taiteen keinoin, jolloin abstraktit arvot saavat muodon. Työstämällä arvoja ja rooleja taiteen keinoin, voi tutkailla sitä, kuka minä olen, haluanko olla osa sitä. Oman arvomaailman selkeyttäminen auttaa elämään oman näköistä elämää ja voimaannuttaa. Kun tuntee paremmin sen, mistä on tulos, missä on nyt ja mihin suuntaan on menossa voi helpommin myös kunnioittaa toisten erilaisuutta ja myöskin rajata sitä mitä ei voi suvaita. (Sava & Katainen 2004, 34 - 35.)

Monissa taidelähtöisissä nuorille toteutetuissa projekteissa, joihin olen tu-

tustunut on sisältönä oman minäkuvan tutkiminen. Halusin ottaa sen sisäl- löksi myös Persoona peliin -työpajaan, koska mielestäni oman minäkuvan ja identiteetin vahvistaminen on myös aiemman tutkimuksen perusteella keskeistä kulttuurisessa nuorisotyössä.

4 PERSONA PELIIN -TYÖPAJA

Opinnäytetyöni toiminnallisena osana oli Persoona peliin -työpajan johon osallistui Turun kaupungin nuorisosiainkeskuksen nuoriso-ohjaajia, jotka tekevät talotyötä. Työpajan aiheena oli oman minäkuvan tutkiminen poh- jautuen kokemukselliseen taideoppimiseen. Menetelminä työpajoissa käy- tettiin kankaankuviointia ja sanataidetta.

Ensimmäisessä luvussa kerrotaan Turun kaupungin nuorisosiainkeskuk- sesta: talotyöstä, nuorten taide- ja toimintatalo Vimmasta ja siitä, miten kulttuurista nuorisotyötä tehdään tällä hetkellä. Työpajan suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet esitellään luvussa 4.2. Seuraavassa luvussa kerrotaan työpajaan osallistujista, ja miten työpajasta tiedotettiin. Työpajan kulkua ja sisältöä kuvaillaan luvussa 4.3.

4.1 Turun kaupungin nuorisosiainkeskus toimintaympäristönä

Turun kaupungin nuorisosiainkeskus toteuttaa nuorisolaissa määriteltyjä nuorisotyön perustehtäviä: Nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, nuoren aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, nuoren sosiaalinen vahvis- taminen sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen. Nuorisosiain- keskuksen toiminta-ajatuksena on lasten ja nuorten myönteisen kasvun tu- keminen sekä nuoren omaehtoisen aktiivisen toiminnan mahdollistaminen. Nuorisosiainkeskuksen tavoitteena on nuorten hyvä elämä, vapaus ja vastuullisuus. Pyrkimyksenä on myös varmistaa, että jokaisen turkulaisen lapsen ja nuoren elinympäristö on turvallinen ja viihtyisä, sekä tarjota mo- nipuoliset mahdollisuudet kiinnostavaan toimintaan ja itsensä toteuttami- seen.

Keskeisiä toimintamuotoja Nuorisosiainkeskuksessa ovat muun muassa nuorisotilat ja muu alueellinen nuorisotyö, kädentaitojen ja luovan toimin- nan edistäminen, kulttuurinen nuorisotyö, nuorten osallistumis- ja vaikut- tamismahdollisuuksien kehittäminen, kansainvälinen nuorisotyö, moni- kulttuurinen nuorisotyö ja yhteistyö muiden kaupungin hallintokuntien kanssa turkulaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Turun kaupungin nuorisosiainkeskuksessa on noin 150 työntekijää. Toimin- taympäristön muodostavat nuorisotilat, Nuorten taide- ja toimintatalo Vimma ja yksi perhepuisto. Lisäksi nuorisosiainkeskukseen kuuluu työpa- jakeskus, neljä leirialuetta ja iltapäivätoiminta.

Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa on tehty organisaation kehittämistä vuonna 2011. Nuorisoasiainkeskusta johtaa nuorisotoimenjohtaja. Vuoden 2011 loppuun saakka nuorisotoimenjohtajan alaisuudessa toimi kolme tulosaluetta, resurssitoiminnan tulosalue, aluetoiminnan tulosalue ja projektitoiminnan tulosalue. Nuorisotalot toimivat aluetoiminnan tulosalueella ja Nuorten taide- ja toimintatalo Vimma projektitoiminnan alueella. Vuoden 2012 alussa organisaationrakenteeseen tehtiin kehittämistyön tuloksena muutoksia. Tulosalueet poistui, joten kaikki nuorisoasiainkeskuksen operatiivinen toiminta liitettiin saman tulosalueen alle, nimeltään kasvatuksellinen ohjaus ja sosiaalinen vahvistaminen.

Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksella on 13 nuorisotilaa, joissa järjestetään nuorille avointa toimintaa. Talotyössä tavoitteena on nuorten elämänhallinnan ja osallistamisen vahvistaminen monipuolisella toiminnalla. Nuorisotilat tarjoavat ja esittelevät nuorten tarpeita vastaavia, vaihtoehtoisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Nuorisotilat ovat avoimena ensisijaisesti alle 18-vuotiaalle nuorille viitenä päivänä viikossa. Tiloilla nuori voi kohdata ammattitaitoisen ohjaajan, pelata erilaisia pelejä, tavata kavereita sekä osallistua ohjattuun toimintaan ja saada tukea elämänsä hallintaan. (Nuorisoasiainkeskus 2012; Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen toimintasuunnitelma 2011.) Persoona peliin -työpaja oli nimenomaan kohdennettu nuorisotiloilla työskenteleville nuoriso-ohjaajille.

Vimma on Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen nuorten taide- ja toimintatalo. Palvelujen suunnittelun lähtökohtana ovat nuoret ja heidän tarpeensa. Turun keskustassa Vimmassa tehdään nuorisotyötä kulttuurisen nuorisotyön keinoin. Tarjolla on laajasti kurssi- ja harrastustoimintaa pääasiassa alle 29-vuotiaille nuorille. Vimmassa tarjotaan erilaisia kädentaitoja, monipuolisesti media- ja musiikkitoimintaa sekä vapaa-ajan tapahtumia. Vimman taidepajoja ovat savipaja, tekstiilipaja ja ateljee. Taidepajoilla järjestetään kursseja ja avoimia pajoja. Tarjolla on myös ryhmätoimintaa koululuokille, maahanmuuttajaryhmille sekä erityisryhmille. Keskeisiä käsityömenetelmiä taidepajoilla ovat savityöt, kankaanpaino ja -värjäys, huovutus; sen lisäksi satunnaisesti järjestetään eri kursseja ja työpajoja monista muista käsityötekniikoista ja taiteista.

4.2 Työpajan tavoitteet ja lähtökohdat

Persoona peliin -työpajan työskentelyn lähtökohtana oli tarinallinen taide-työskentely, joka perustuu kokemukselliseen taideoppimiseen. Kokemuksellinen oppiminen perustuu omaan toimintaan ja kokemukseen, mikä mahdollistaa omat oivallukset ja uusien näkökulmien syntymisen itseen sekä omaan työhön nuorten kanssa. (Janhunen 2006, 32)

Yhtenä lähtökohtana työpajassa oli, että nuoriso-ohjaajat saisivat omakoh-

taisen kokemuksen työpajatyöskentelystä. He saivat tutustua taide- ja kulttuurilähtöisiin menetelmiin. Tätä kautta työpajaan osallistujat voisivat löytää uusia näkökulmia itseen, omaan työhön ja tuoretta sisältöä nuorten kanssa työskentelyyn. Kyse on siis nuoriso-ohjaajien ammattitaidon syventämisestä. Aiemman tutkimuksen mukaan nuoriso-ohjaajilla, jotka käyttävät taidetta ja taidemenetelmiä nuorten kanssa, on hyvä olla itsellä kokemuksia taidetyöskentelystä. (Sava 2006, 48). Kasvattajan työ on persoonallista toimintaa, sen ymmärtämiselle on suuri merkitys sillä, millainen kasvattaja on ihmisenä. Työhön ja kasvattamisen liittyviin peruskomuksiin ja käytäntöihin vaikuttavat henkilökohtaiset käsitykset ja kokemukset itsestä. (Sava 2004, 50.)

Opinnäytetyön tavoitteena on kulttuuristen menetelmien käyttäminen osana nuorisotalotyötä. Persoona peliin -työpaja tarjosi myös konkreettisia menetelmiä, joita nuoriso-ohjaajat voivat käyttää omassa työssään. Menetelminä Persoona peliin -työpajassa käytettiin kankaankuviointia ja sanataidetta. Kankaankuviointi valittiin toiseksi menetelmäksi, koska se on keskeinen menetelmä Vimman tekstiilipajassa. Vimman tekstiilipajassa nuoret käyttävät kankaankuvioinnissa paljon valotuskaaviota esimerkiksi painaessaan omia bändipaitojaan. Valotuskaaviossa painettava kuvio siirretään painokaaviolle eli seulalle valoherkän emulsion avulla. Menetelmä sopii painettaville kuville, joissa lähtökohtana on esimerkiksi viivapiirros, valokuva tai teksti. Valotuskaavion valmistaminen vaatii erityistyövälineitä ja on melko työlästä, mutta lopputuloksena on tarkka ja täsmällinen painojälki. (Mentu, Mikkela & Paakunainen 2009, 76.) Koska Vimmassa on valotuskaavion valmistamiseen tarvittava välineistö, on hyvä, että valotuskaavion tarjoamat mahdollisuudet tulevat tutuksi nuorisotyöntekijöille. Jatkossa he voivat toteuttaa kankaankuviointiprojekteja Vimman tekstiilipajassa sekä ohjata nuoria käyttämään Vimman palveluja itsenäisesti.

Sanataide valikoitui toiseksi menetelmäksi syystä, ettei sitä juuri ollut aiemmin käytetty nuorisoasiankeskuksessa. Työpajassa oli mielekästä yhdistää käsityömenetelmä johonkin ilmaisulliseen menetelmään. Työpajatyöskentelyn aikana nuorisotyöntekijöillä oli mahdollisuus laajentaa omaa ilmaisuaan ja saada uusia ideoita ja lisäoppia. Vaikka sanataiteella ja kankaankuvioinnilla oli omat sisältönsä, ne palvelivat yhteistä tavoitetta. Mielestäni työpajaan osallistujien oli hyvä saada kokemus siitä, miten eri taiteen menetelmiä voidaan yhdistää. Esimerkiksi kuvallisen tekemisen lähtökohtana voi olla teksti tai oma kuvallinen työskentely voi olla sysäyksenä tekstin tuottamiselle. Oman kokemukseni mukaan näin monesti onkin, mutta sitä ei niin helposti huomata.

Persoona peliin -työpajan aiheena oli seuraava: Minä itse, omat ajatuksen tunteet ja unelmat, keskittyen nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Itse vastasin työpajakokonaisuuden suunnittelusta. Koska olen tekstiilipajan ohjaaja minun oli luonnollista olla ohjaajana kankaankuvioinnin työpajoissa.

Sanataide ohjaajaksi, pyysin opiskelukaverini Ulla Tiaisen, joka parhaillaan työsti opinnäytetyötä sanataiteesta. Aihe, minä itse, oli meille yhteinen, mutta Ulla suunnitteli sanataide osuudet itsenäisesti. Yhdessä kävimme läpi suunnitelmiamme ja sovimme kannustavamme osallistujia löytämään sanataiteen mahdollisuuksia kankaankuvioinnissa toteutettavaan omankuvan työstämiseen.

Persoonapeliin -työpajan tuotoksena, produktina oli tarkoitus toteuttaa omakuva kankaankuviointimenetelmiä käyttäen. Omakuva on identiteettitutkimusta, kuka minä olen ja miltä minä näytän (Forsman & Piironen 2006, 69).

Pitkän aikavälin tavoitteena voi pitää sitä, että Persoonapeliin - työpajasta voi tulla myös uusi sisältö kulttuuriseen nuorisotyöhön, työpaja jota voi ohjata nuorille ja nuoriso-ohjaajille.

4.3 Työpajasta tiedottaminen ja osallistujat

Persoonapeliin -työpajasta tiedottaminen nuorisoasiankeskuksen nuoriso-ohjaajille tapahtui Turussa Runosmäen nuorisotalolla aluepalaverissa 10.12. 2011. Menin itse kertomaan tilaisuuteen työpajasta ja sen sisällöstä. Yritin korostaa, ettei mitään ennakkotietoja tarvita ja ettei työpajaan osallistuminen velvoita mihinkään. Yritin herättää kiinnostuksen myös sellaisissa työntekijöissä, jotka eivät ole olleet aikaisemmin paljon kulttuurisen nuorisotyön kanssa tekemisissä ja saada heidät mukaan osallistumaan pajaan.

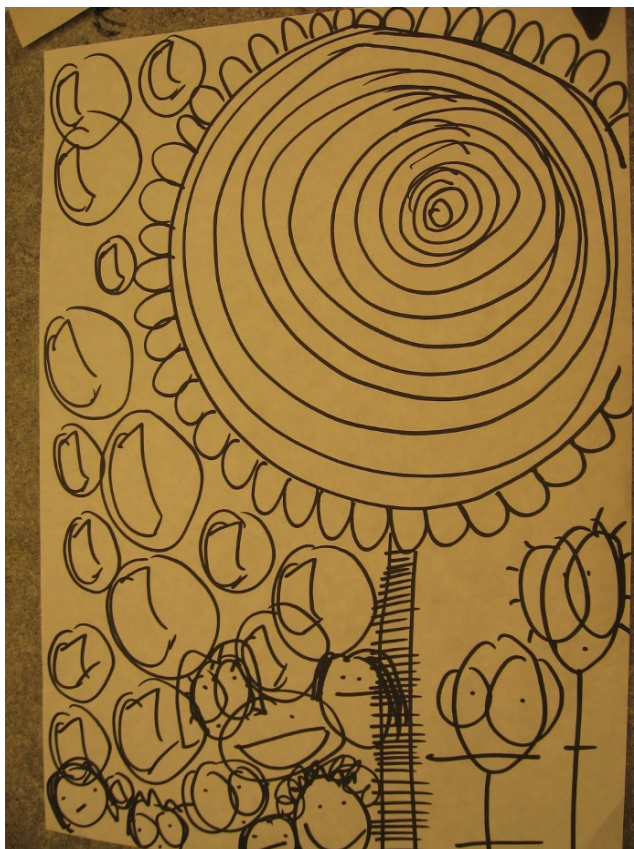
Aluepalaverissa oli läsnä n. 50 nuorisotyöntekijää, joista yhdeksän ilmoitettiin työpajaan heti palaverissa 10.12. Tilaa oli kahdelletoista, joten kolmen oli vielä mahdollisuus ilmoittautua myöhemmin. Aluevastaava tiedotti vielä pajasta sähköpostilla nuorisotyöntekijöille vapaista paikoista ja saimme vielä mukaan yhden osallistujan. Työpajassa oli siis 10 osallistujaa. Osallistujista kahdeksan oli Turun nuorisoasiankeskuksen nuoriso-ohjaajaa. Kaksi osallistujista oli EVS (European voluntary service) harjoittelijaa, toinen Latviasta ja toinen Georgiasta. EVS-harjoittelijat eivät osanneet suomen kieltä, joten heidän kanssaan puhuttiin englantia. Kaikki työpajaan osallistujat antoivat suostumuksensa sille, että työpajoissa puhuttiin sekä englantia että suomea. Pääosin työpajoissa käytettiin suomen kieltä, yksi nuoriso-ohjaaja käänsi suomeksi puhutun osuuden englanniksi EVS-harjoittelijoille.

4.4 Työpajan sisältö

Persoonapeliin -työpaja koostui kuudesta toiminnallisesta aamupäivästä nuorten taide- ja toimintatalo Vimmassa. Tiistai oli sopiva päivä työpajojen

järjestämiseksi, koska tiistai on nuorisohjaajien kokous- ja suunnittelupäivä, eivätkä nuorisotilat ole silloin auki. Ensimmäinen työpaja oli 7.2. 2012, seuraavat: 14.2., 28.2., 6.3., 13.3. ja viimeinen 20.3. Työpajat aloitettiin kello 9 ja ne kestivät kello 13 saakka. Sanataidetta oli kahtena aamupäivänä. (28.2. ja 6.3.).

Työpajan ensimmäisellä tapaamisella tutustuimme toisiimme ja työpajan sisältöön ja aikatauluun. Tutustuminen tapahtui kuvallisen harjoituksen avulla, jossa kukin kuvasi viivapiirroksella (ks. kuva 2) sen, mitä minulle kuuluu juuri nyt?. Osallistujat esittelevät piirroksensa ja itsensä kukin vuorollaan muille osallistujille. Olin korostanut osallistujille, että kukin kertoo jakamistapahtumassa sen verran itsestään kuin haluaa, asioita voi jättää myös kertomatta. Kokemusten jakaminen yhdistää ihmisiä. Yhdessä kuvia katsellessa läsnä ovat kuva, sen tekijä ja tarina yhtä aikaa. (Vesänen-Laukkanen 2004, 67.) Jakaminen on vuorovaikutuksessa tapahtuvaa reflektointia. Jakamisessa on kyse siitä, että toinen ihminen välittää elämästäsi niin paljon, että on valmis kuulemaan tarinasi. Omalle identiteettityölle on tärkeää, että tulee kuulluksi ja kuulee muiden tarinoita. (Sava 2004, 54 - 55.)

KUVA 2. Mitä minulle kuuluu juuri nyt. Valokuva: Järvinen 2012.

Toisena harjoituksena oli kollaasiin tekeminen omista haaveista, unelmista ja toiveista, joka myös jaoimme yhteisesti. Tulevaisuuden käsittely on oman identiteetin kannalta tärkeää. Tulevaisuuteen liittyy unelmia ja pelkoja oman elämän osalta ja yleismaailmallisestikin. Niillä on vaikutus olemiseemme juuri nyt. Ajatusten näkyväksi tekeminen kirjoittamalla tai kuvallisesti auttaa selkeyttämään omia tunteita ja mielikuvia. Taiteellisen tuotoksen muodossa käsitys omasta identiteetistä ja tarinasta konkretisoituu. Saman aihepiirin toistaminen eri taiteen menetelmin syventää ymmärrystä itsestä ja omasta elämästä. (Sava & Katainen 2004, 35.)

KUVA 3. Kollaasiin työstämistä. Valokuva: Järvinen 2012.

Seuraavaksi valmistettiin painokehys tulevaa työpajakertaa varten, pingotettiin kangas painokehykseen ja levitettiin siihen valotusemulsio. Ensimmäisen tapaamisen lopuksi otimme valokuvat digikameralla molemmista kuvallisen harjoituksesta tuotoksesta. Sen lisäksi osallistujat ottivat myös kuvia pareittain toisistaan.

Toisen tapaamisen aloitimme Vimman medialuokassa, jossa on käytössä 12 tietokonetta PhotoShop- kuvankäsittely ohjelmalla varustettuna. Osallistujat muokkasivat ensimmäisellä kerralla otettuja valokuvia valotuskaaviota varten muuttamalla kuvia mustavalkoiseksi. Itsestä otettu valokuva muutettiin mustavalkoiseksi. Sen lisäksi harjoituksista otettuja kuvia käsiteltiin vielä erilaisten suotimien avulla. Jatkoimme päivää pohtimalla, mistä elementeistä painettu oma kuva voisi muodostua. Olisiko taustana

jokin harjoituksesta muokattu painokuva vai esimerkiksi pigmenttiväreillä maalattu tausta? Mikä väri voisi kuvastaa minua parhaiten? Kävimme läpi muita yksinkertaisia kankaankuviointimenetelmiä, kuten maalaus, roiskinta ja lastalla vetäminen, joita voisi käyttää omakuvaa tehdessä. Ehdimme aloittaa jo seulojen valotuksen. Omakuva-idea jäi muhimaan. Jatkaisimme kankaankuviointia sanataidetyöpajan jälkeen, jossa voisi herätä uusia näkökulmia ja ajatuksia omaan itseen, jotka voisivat vaikuttaa omakuvan lopputulokseen.

Toisen kerran päätteeksi virisi yhteisesti idea pitää omakuvista näyttelytyöpajojen päätteeksi. Sovimme, että viimeisellä kerralla 20.3. pystytämme näyttelyn omakuvista Vimman toisen kerroksen aulaan.

Kolmas ja neljäs kerta olivat sanataidetyöpajoja. Sanataidetyöpajassa tutustuttiin sanataiteeseen ja tehtiin eri tyyppisiä sanataideharjoituksia, jaettiin omia tuotoksia, tekstejä ja tunteita yhdessä ryhmän kanssa. Näin jatkettiin oman minäkuvan tutkimista ja vahvistamista sanataiteen keinoin. (Tiainen 2012.)

Viidennellä työpajakerralla jatkettiin omakuvien työstämistä. Aluksi kysyin tunnelmia sanataidetyöpajasta ja oliko jollain mukana syntyneitä tekstejä tai sanoja. Kenelläkään ei ollut. Työpajatyöskentely jatkui omia kuvia painaen. Koska painokuvia syntyi kylläkin monta kappaletta, kannustin osallistujia tekemään niistä pienen sarjan. Viidennen kerran lopuksi osa sai jo painotyöt valmiiksi ja ehti jo nitoa painokuvat kehykseen tauluiksi.

Viimeisellä kerralla osallistujat viimeistelivät työnsä tauluiksi. Pystyimme yhdessä näyttelyn Vimman taidepajojen aulaan. Kävimme läpi yhteisen esittelykierron, jossa jokainen kertoi omakuvasarjastaan, miten kuva oli syntynyt, mitkä valinnat olivat lopputulokseen vaikuttaneet ja miltä minä näytän. Ennen viimeisen työpajan päättymistä osallistujat vastasivat vielä toiseen kyselyyn ja keskustelimme vielä työpajan kokemuksista sekä kulttuurisesta nuorisotyöstä.

KUVA 4. Omakuva 1. Valokuva: Järvinen 2012.

KUVA 5. Omakuva 2. Valokuva: Järvinen 2012.

5 KYSELY NUORISO-OHJAAJILLE

Tässä luvussa käsittelen opinnäytetyöni kyselyn toteutusta ja tuloksia. Hankin tutkimusaineiston toteuttamalla kaksi kyselyä Persoona peliin -työpajaan osallistuneille nuorisotyötekijöille. Aineistolla oli tarkoitus saada vastaus opinnäytetyöni tutkimuskysymykseen: Miten talotyötä tekeviä nuoriso-ohjaajia voidaan tukea kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käytössä?

Luvussa 6.1 esittelen aineistonhankintamenetelmänä käyttämäni survey-tyyppisen tutkimuksen keskeisen menetelmän eli kyselyn. Käyn kyselyn lähtökohdat läpi ja perustelut sen käytölle. Kyselyjen tuloksia kuvailen luvussa 6.2, jonka alaluvuissa käyn analysoidut vastaukset läpi teemoittain. Lopuksi luvussa 6.3 teen tulkintoja tuloksista. Käytän myös hyväkseni nuoriso-ohjaajien kanssa käymiäni keskusteluja ja omaa työkokemustani kun esittelen johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia.

5.1 Kyselyn lähtökohdat

Aineistonhankintamenetelmänä käytin kontrolloitua kyselyä. Kontrolloituja kyselyjä on kahdenlaisia. Tässä opinnäytetyössä käytetystä kyselystä käytetään nimitystä informoitu kysely. Informoitu kysely tarkoittaa sitä, että tutkija jakaa kyselylomakkeet henkilökohtaisesti, samalla tutkija kertoo tutkimuksen tarkoituksen, selostaa kyselyä ja vastaa kysymyksiin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 196.)

Pohtiessani aineistonhankintamenetelmää puntaroin haastattelun ja kyselyn välillä. Haastattelussa voisin saada perusteellisempia ja syvällisempiä vastauksia, sellaisiakin, joita ei välttämättä kyselylomakkeeseen kirjoiteta. Toisaalta minulla oli jo pieni kokemus haastattelututkimuksen tekemisestä, joten tiesin, että siihen kuluu paljon aikaa ja se vaatii järjestelyä haastattelujen toteuttamiseksi. Haastattelun käytännön toteuttamisen haastavuus painoi vaakakupin kyselyn tekemiseen. Kysely on menetelmänä tehokas, koska se säästää tutkijan aikaa ja vaivannäköä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195). Haasteena kyselyssä on lomakkeen laadinta ja hyvien kysymysten muotoilu.

Jotta kaikki tulkitsivat kyselyn samalla tavalla, tein informoidun kyselyn. Tällöin minulla oli mahdollisuus varmistaa, että vastaajat olivat ymmärtäneet kyselyn käsitteet, kuten kulttuurisen nuorisotyö, ja mahdollisuus vastata kysymyksiin.

Kohdejoukko, joille kysely toteutettiin, olivat Persoona peliin -työpajaan osallistuneet nuoriso-ohjaajat. Työpajoissa osallistujia oli 10, joista kaksi oli EVS-harjoittelijaa. Jätin EVS-harjoittelijat kyselyn ulkopuolelle, koska

he eivät varsinaisesti tee nuorisotyötä Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa. Toinen syy heidän jättäminen pois kyselystä oli se, etteivät he ymmärrä suomen kieltä, enkä kokenut tarpeelliseksi tehdä kyselyä englanniksi. Kyselyjä oli kaksi: ensimmäinen kysely (liite 1) ennen Persoona peliin -työpajan aloittamista ja toinen kysely (liite 2) työpajojen jälkeen. Ensimmäiseen kyselyyn vastattiin työpajojen aluksi. Pyrin luomaan mukavan ilmapiirin kyselyn vastaamiseen tarjoamalla kahvia ja pullaa. Toisaalta kun kysely täytettiin työpajan aluksi, kohderyhmä ei voinut välttää vastaamasta siihen, näin ollen vastausprosentti oli hyvä. Ensimmäisellä kerralla suomenkielisiä osallistujia paikalla oli kuusi, yhdeltä sain vielä vastauksen jälkikäteen. Ensimmäiseen kyselyyn sain seitsemän vastausta. Yhdeltä osallistujalta, joka ei ollut läsnä työpajan ensimmäisellä kerralla jätti vastaamatta kyselyyn. Toinen kysely toteutettiin työpajojen jälkeen viimeisellä kokoontumiskerralla, siihen sain kuusi vastausta. Viimeisellä kerralla läsnä oli kuusi suomenkielistä osallistujaa, joten kahdelta poissaolleelta en saanut vastauksia toiseen kyselyyn.

Ensimmäisessä kyselyssä oli seitsemän kysymystä. Valmiita vastausvaihtoehtoja oli viidessä kysymyksessä, yhdessä kysyttiin perusteluja ja kahdessa kysymyksessä oli mahdollisuus laittaa oma, muu mikä? -vaihtoehto. Ensimmäisessä kyselyssä avoimia kysymyksiä oli kaksi. Pyrin tekemään siitä helposti lähestyttävän ja vastattavan. Toisessa kyselyssä oli myös seitsemän kysymystä. Siinä vastausvaihtoehtoja oli vain yhdessä kysymyksessä ja siinäkin oli tilaa perusteluille. Avoimia kysymyksiä oli siis kuusi, luotin siihen, että työpajan jälkeen kyselyn avoimiin kysymyksiin olisi helpompi vastata.

5.2 Aineiston analyysi

Kysymykset analysoin laadullisesti tarkastellen. Käytin teemoittelua, mikä on yksi analysointitapa (Valli 2001, 110). Teemoittelussa aineisto järjestellään teemojen mukaan, kunkin teeman alle kootaan kustakin vastauksesta ne kohdat, joissa puhutaan kyseisestä teemasta (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Järjestelin kysymysten vastaukset neljän teeman alle. Ensimmäisen teeman alle keräsin aiheet, jotka selvittävät sitä, miten kulttuurista nuorisotyötä tehdään Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa juuri nyt. Toisen teeman sisällä kuvaillaan nuorisotyöntekijöiden kulttuuriselle nuorisotyölle antamia merkityksiä. Kolmanneksi keräsin Persoona peliin -työpajaan ja sen kehittämiseen liittyvät ajatukset. Neljäs teema on kulttuurisen nuorisotyön kehittäminen Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa.

6 TULOKSET

Tässä luvussa esitellään teemoittain järjestettyjä tuloksia. Luvussa 6.1 kuvaillaan, miten kulttuurista nuorisotyön menetelmiä käytetään Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa tällä hetkellä. Kulttuurisen nuorisotyön merkityksiä avataan luvussa 6.2. Luvussa 6.3 esitellään, miten nuoriso-ohjaajat kokivat Persoonapeliin -työpajan ja millaisia kehittämisajatuksia heillä oli työpajaan liittyen. Luvussa 6.4 kerrotaan nuoriso-ohjaajien ajatuksia kulttuurisen nuorisotyön kehittämisestä Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa.

6.1 Kulttuurinen nuorisotyön menetelmät tällä hetkellä

Ensimmäisen teeman alla selvitän, mitä kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen talotyössä käytetään tällä hetkellä.

Kuusi seitsemästä vastanneesta käyttää kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä omassa työssään. Käsityömenetelmiä käytetään eniten, viisi kuudesta kertoi käyttävänsä niitä työssään. Neljä vastaajaa käyttää kuvataidetta ja kolme musiikkia. Kaksi vastaajaa kertoi käyttävänsä kulttuurisen nuorisotyön menetelmistä sanataidetta ja mediaa. Valokuvaus ja draama olivat yhden ohjaajan käytössä.

Monessa vastauksessa tuli esiin se, että nuorisotaloilla askarrellaan paljon. Nuoriso-ohjaajat tekevät nuorten kanssa kynttilöitä, saippuanvalmistusta, korttiaskartelua, kankaanpainantaa, askartelua kuvista. Sen lisäksi mainittiin, että muitakin käsityömenetelmiä on käytössä. Kuvataiteista piirtäminen on suosituinta. Nuoret myös suunnittelevat ja maalaavat graffiteja. Yhdellä talolla järjestetään katupiirrostopahtumia eri teemoilla.

Yksi vastaajista oli sitä mieltä, että musiikki nuorisotalolla on erittäin tärkeä elementti. Kolmessa muussakin vastauksessa musiikki tuli esille, että musiikkia käytetään erilaisissa muodoissa. Yhdellä talolla on käytössä sähkökitara nuorten kanssa; toisella talolla järjestetään dj -kursseja.

Vaikka vain yhdessä monivalintavastauksessa oli mainittu valokuvaus, silti se mainittiin kolmessa avoimessa kysymyksessä. Yhdessä vastauksessa kerrottiin nuorille järjestettävän kuvarallikilpailu, jossa nuoret saavat kymmenen sanaa ja kaksi tuntia aikaa käydään kuvaamassa sanat kameralla.

Mediakasvatus tuli esille kahdessa vastauksessa. Toinen vastaajista kertoi, että nuorisotaloilla katsellaan yhdessä televisiosta Salkkareita ja sen jälkeen ohjelmasta keskustellaan. Toinen vastaajista taas kuvaili, että mediaa käytetään inspiraation lähteenä ja informaation hakemiseen.

Yksi vastaaja kertoi tekevänsä nuorten kanssa draamaharjoituksia, esimerkiksi pantomiimijuttuja. Toinen aikoo pitää tulevaisuudessa draamaharjoi-

tuksia nuorille tytöille.

Kaksi vastaajaa ovat käyneet nuorten kanssa teatterissa, konserteissa tai elokuvissa. Yksi vastaajista oli vienyt myös nuoria tutustumaan kädentaitoihin.

6.2 Kulttuurisen nuorisotyön merkityksiä

Kaikki kuusi vastaajaa, jotka käyttävät kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä omassa työssään, kokivat kulttuurisen nuorisotyönmenetelmien tukevan heidän työtään ja pitivät niitä hyödyllisinä. Kolme vastaajaa oli sitä mieltä, että kulttuuristen menetelmien kautta nuoret saadaan osallistumaan toimintaan. Luovuus lisää vastanneiden ohjaajien mukaan aktiivisuutta ja myös ujut ja taiteelliset nuoret saa mukaan toiminnan kautta. Kontaktin luominen nuoriin ja tutustuminen sujuu kolmen vastaajan mielestä paremmin kulttuuristen menetelmien kautta. Vastaajat kokivat, että kulttuurisen nuorisotyön menetelmät vahvistavat yksilön ja ohjaajan rooleja niin, että nuori oppii luottamaan aikuiseen, silloin voi myös helpommin saada yksilöllisen kontaktin ohjattavaan. Yksi vastaajista näki, että kädentaidot auttavat nuoria, joiden on vaikea olla sosiaalisia sanallisesti. Kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että kulttuurisen nuorisotyön menetelmät auttavat itsenäistyviä nuoria ja ne ovat hyvä keino oppia itsestään. Yksi ohjaaja on käyttänyt kulttuurisia menetelmiä ryhmäyttämisessä. Kulttuuriset menetelmät tarjoavat yhden vastaajan mielestä monipuolisia mahdollisuuksia nuorille löytää lahjansa ja vahvuutensa.

6.3 Kokemuksia Persoona peliin -työpajasta

Ennen työpajojen alkamista osallistujilta kysyttiin, millaisia odotuksia heillä on työpajasta. Persoona peliin -työpajalta odotettiin uusia ideoita ja työtapoja. Jokainen vastaaja toivoi saavansa jotain uutta. Odotuksena oli uusia ideoita, vinkkejä, inspiraatiota, piristystä ja taitoja, joita voi hyödyntää omassa työssään. Moni toivoi työkaluja, joita voi hyödyntää omassa työssä ja jotka tukisivat työtä konkreettisella tasolla. Haluttiin myös ymmärtää, miten näillä työkaluilla voi saavuttaa tuloksia. Yksi vastaaja toivoi saavansa motivaatiota monipuolistaa toimintaa nuorisotalolla. Koettiin, että nuoret eivät innostu perusjutuista, joten toivottiin uusien menetelmien oppimista. Yhdelle vastaajalle luovien menetelmien käyttö oli opintojen kautta tuttua, mutta taidot olivat tällä hetkellä ruosteessa. Yksi vastaajista toivoi oppivansa uusia työtapoja sanataiteen puolelta. Yksi vastaajista vielä oli sitä mieltä, että odotti pääsevänsä itse kokeilemaan ja tekemään.

Työpajojen jälkeen toiseen kyselyyn vastauksia tuli 6. Ensimmäisenä kysyttiin, vastasiko työpaja odotuksiasi. Kaikki vastasivat kyllä ja yksi vastaaja vastasi kyllä ja ei. Persoonapeliin -työpajan sisältöä vastaajat pitivät mielenkiintoisena. Viidessä vastauksessa esiin tuli työpajan sisällön mielenkiintoisuus ja monipuolisuus. Vastaajat olivat sitä mieltä, että työpajasta sai paljon uusia työkaluja, joita voi kokeilla omassa työssä. Viisi vastaajaa kokivat oppineensa jotain uutta. Yksi vastaaja aikoi kokeilla uusia oppimiaan asioita mahdollisesti myös vapaaajallaan. Neljän vastaajan mielestä sanataidepaja tuntui hieman irralliselta, heidän mielestään sanataide ja kankaankuviointi eivät oikein kohdanneet. Yksi vastaaja oli sitä mieltä, että työpaja oli mukava, muttei sisällössä ollut mitään kovin uutta ja yllättävää. Yhden vastaajan mielestä työpajassa oli selkeä punainen lanka, joka johdatteli osallistujat alusta loppuun. Hänen mielestään kaikki nivoutui hyvin yhteen. Yksi vastaaja kertoi, että työpajassa saatiin luotua hyvä ryhmä, jonka kanssa oli mukava tehdä yhdessä.

Suurin osa Persoonapeliin -työpajan kehittämideoita käsitteli työpajan rakennetta ja ajankäyttöä. Kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että osiot voisi yhdistää niin, että sanataide aloittaisi. Yksi vastaaja olisi toivonut alkuun enemmän aikaa oman itsen pohdiskeluun erilaisin harjoituksin, hän koki, että silloin lopputuloksesta tulee tekijälleen tärkeämpi ja henkilökohtaisempi. Yksi vastaaja oli yllätynyt siitä, että kaikkeen meni niin kauan aikaa. Hän oletti, että olisi työpajoissa ehtinyt tehdä enemmän. Yksi vastaaja toivoi enemmän aikaa työpajaan, varsinkin kankaankuvioinnissa koepainantojen tekemiseen ja tietokoneella kuvankäsittelyyn. Yksi vastaaja ehdotti, että työpajat voisivat olla kahden viikon välein, että voisi osallistua nuorisotalon omiin kokouksiin, hän toivoi myös pidempää tuntimäärää kerrallaan.

6.4 Kulttuurisen nuorisotyön tulevaisuus

Toiseen kyselyyn kuudesta vastanneesta viisi haluaisi käyttää enemmän kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä tulevaisuudessa. Yksi vastaaja ei halua käyttää enemmän kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä tällä hetkellä. Viisi vastaajaa oli sitä mieltä, että he tarvitsevat lisää kokemusta ja koulutusta kulttuurisen nuorisotyömenetelmistä. Neljä vastaajaa koki tarvitsevansa lisää tietoa. Yksi vastaaja kaipasi aikaa ja motivaatiota. Yksi vastaaja oli vasta aloittanut työskentelyn nuorisosiainkeskuksessa eikä vielä ollut ehtinyt käyttää kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä, joten hän halusi aikaa työskennellä nuorten parissa.

Kaikki toiseen kyselyyn vastaajan kokivat saaneensa Persoonapeliin -työpajassa uusia ajatuksia siihen, miten he voisivat käyttää kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä tulevaisuudessa. Työpajoissa kokeiltuja menetelmiä

suurin osa aikoi ottaa ainakin joltain osin käyttöön. Yksi vastaajista aikoi ottaa kankaankuviointiosuuden sellaisenaan käyttöön omassa työssään. Sanaiteen hän koki liian haastavaksi hänen kohderyhmälleen. Moni koki saaneensa hyviä uusia ideoita, mutta koki nuorisotalolle soveltamisen ja nuorten innostamisen haastavaksi tehtäväksi.

Kolme vastaaja näki yhteistyön Vimman ja nuorisotilojen välillä kulttuurisen nuorisotyön tulevaisuuden kannalta tärkeäksi. Kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että Vimman pajoja on jatkossa helpompi käyttää kun tilat, ohjaajat ja mahdollisuudet tulivat tutuiksi. Yksi vastaaja toivoi yhteistyötä niin, että menetelmiä päästäisiin käyttämään myös nuorisotaloilla. Kaksi vastaajaa toivoi käytäntöjä materiaalien kierrättämisestä nuorisotaloilla ja hankinnoista, esimerkkinä toivottiin rintanappikonetta lainaan talolle, ettei kaikkien tarvitse ostaa omaa.

Viisi vastaajaa toivoi nuorisoasiankeskuksen järjestävän lisää koulutusta kulttuurisesta nuorisotyöstä. Yksi vastaaja oli sitä mieltä, että kun ohjaajat tietävät ja osaavat, niin se näkyy talolla. Kaksi vastaajaa toivoi lisää koulutusta valokuvauksen hyödyntämisestä. Lisää kädentaidon koulutuksia toivoi niin ikään kaksi vastaajaa. Draama ja media apuvälineenä olivat yhden vastaajan koulutustoiveena. Yksi vastaaja toivoi harjoituksia nuorten itse-tuntaryhmille. Vastauksissa toivottiin myös ylipäätään lisää koulutusta ja kursseja. Yksi vastaaja oli sitä mieltä, että meneillään olevassa organisaation uudistuksessa on hyvä olla menetelmiä, jotka yhdistävät entisiä tulosalueita. Uudessa organisaatiomallissa esimerkiksi Vimma ja alueelliset nuorisotalot kuuluvat saman yksikön alle, kun ne aiemmin kuuluivat eri tulosalueisiin.

7 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Tässä luvussa esitellään tulosten pohjalta vedettyjä johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia. Ensimmäisessä luvussa 7.1 kerrotaan mitä kulttuurisia nuorisotyönmenetelmiä nuoriso-ohjaajat käyttävät tällä hetkellä. Luvussa 7.2. kuvaillaan nuoriso-ohjaajien oppimiskokemuksia Persoona peliin -työpajassa ja niistä syntyneistä kehittämisajatuksista. Yhteistyön mahdollisuuksia ja tarpeita esitellään luvussa 7.3. Samassa luvussa kerrotaan konkreettisista toimenpiteistä, jotka voivat edistää kulttuuristen nuorisotyön menetelmien käyttöä nuorisotiloilla. Luvussa 7.4. kerrotaan kehittämisehdotuksia siitä, mitkä tekijät voisivat edistää kulttuuristen nuorisotyönmenetelmien käyttöä tulevaisuudessa.

7.1 Käytössä olevat kulttuurisen nuorisotyön menetelmät

Kun lähdin hakemaan vastausta kysymykseen: Miten talotyötä tekeviä nuoriso-ohjaajia voidaan tukea kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käytössä?, oli ensin hyvä kartoittaa, ovatko kulttuurisen nuorisotyön menetelmät käytössä talotyössä ja missä muodoissa.

Kulttuurisen nuorisotyön perinteiset ja keskeisimmät toimintamuodot ovat musiikki, kädentaidot, teatteri ja tanssi. Nuorisotoimi on kannustanut nuorten bändejä järjestämällä harjoitustiloja ja musiikkikatselmuksia, joissa nuoret ovat saaneet tuoda musiikkiaan esille. Kädentaidot on monipuolinen kulttuurisen nuorisotyön menetelmä, siihen kuuluvat muun muassa kuvataide, keramiikka, tekstiilitaide, ompelu ja monet erityistekniikat. (Ruotsalainen 2008, 178 - 179.) Mielestäni kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä käytetään jo tällä hetkellä melko monipuolisesti nuorisotiloilla. Vahvin asema kyselyn mukaan on käsityömenetelmillä, (vastauksissa käytetään myös termejä kädentaidot ja askartelu.) Musiikki on myös käytetty metodi nuorisotaloilla. Vastauksissa musiikin sanottiin olevan erittäin tärkeä elementti nuorisotalolla.

On tärkeää, että nuoria innostetaan taiteeseen mukaan tuottamaan oma panoksensa koko yhteiskunnan taiteen ja kulttuurin merkitysten tuotantoon. Taide ja kulttuuri ovat vaikuttavia konkreettisen osallistumisen ja osallisuuden keinoja hyvään yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja täysipainoiseen kansalaisuuteen oppimiseen. Taiteen kautta nuori käsittelee sisintään, itseään, rajaa itsensä maailmassa ja yhteisössä ja yhdistää itsensä siihen. (Koivunen 2007, 13.) Nuorten taideharrastusten yksi tehtävä on yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden tasapainon löytäminen, jokaisella on oikeus toteuttaa itseään. On tärkeää, että luovilla nuorilla on yksi turvallinen, tukea antava, ymmärtävä aikuinen, jonka avulla nuori säilyy eheänä. Luo-

vuus kehittyy avoimessa ilmapiirissä, ei pakon ja kurin alla. Tuotosten arviointia tärkeämpää on luovaan prosessiin pyrkiminen. Tärkeää on ymmärtää nuoren epävarmuutta, uskaltamisesta tulisi palkita riippumatta siitä, mikä on tuotosten taso; nuorten tulee saada toteuttaa ideansa alusta loppuun. Taide voi vaikuttaa voimakkaasti nuoren ihmisen persoonallisuuteen. Taide ruokkii nuoren kauneuden kaipuuta, ihmisen syvintä olemusta. (Uusikylä 2008, 18-20.)

7.2 Oppia työpajasta

Kyselyyn vastanneet nuoriso-ohjaajat olivat sitä mieltä, että kulttuurisen nuorisotyön keinoin nuoria saa aktivoitua ja osallistumaan toimintaan. He kokivat myös, että kulttuuristen menetelmien avulla nuoriin saa luotua hyvin kontaktia. Menetelmien nähdään myös auttavan itsenäistyviä nuoria, koska niiden avulla voi oppia itsestään. Nuoriso-ohjaajat ovat käyttäneet kulttuurisia menetelmiä nuorten kanssa, joiden on sanallisesti vaikeaa ilmaista itseään. Myös ryhmäytymisessä kulttuuristen menetelmien nähtiin olevan käyttökelpoisia. Ylipäätään ohjaajat kokivat, että kulttuuriset menetelmät tarjoavat mahdollisuuksia nuorille löytää lahjansa ja vahvuutensa.

Kokemuksellisen taideoppimisen tavoitteet toteutuvat, jos opetuksessa lähdetään liikkeelle oppijoiden aikaisemmista kokemuksista ja tiedoista ja niitä prosessoidaan pohdinnan, uuden tiedon ja oman tuottamisen avulla (Räsänen 2000, 161). Kokemuksellisessa oppimisessa otetaan huomioon käytännön ja teorian vuorovaikutus, yksilön mahdollisuuksien laajentaminen ja opitun siirtäminen uusiin yhteyksiin (Räsänen 2000, 10). Kaikki työpajaan osallistuneet odottivat saavansa koulutuksesta jotain uutta työhönsä. Pajan sisältöä ohjaajat pitivät monipuolisena ja mielenkiintoisena, he kokivat työpajan pääosin vastanneen heidän odotuksiaan. Suurin osa työpajaan osallistuneista koki oppineensa jotain uutta ja aikovansa soveltaa oppimaansa omaan työhön.

Noin puolet osallistujista oli sitä mieltä, että sanataide ja kankaankuviointi eivät oikein kohdanneet. He myös kokivat sanataiteen haastavaksi omalle kohderyhmälleen. Sanataidetyöpajassa ja kankaankuvioinnissa oli eri ohjaajat, kummassakin oli teemana oman minäkuvan pohtiminen ja produktina oli kankaankuviointimenetelmillä valmistettu omakuva. Olin suunnitellut työpajankokonaisuuden, jonka kävin läpi yhdessä sanataideohjaajan kanssa, minkä pohjalta hän suunnitteli teemaan liittyvän sanataideosuuden. Pohdimme palautteen saatuaamme vielä yhdessä sanataideohjaajan kanssa, miten työpajaa voisi saadun palautteen pohjalta kehittää. Tulimme tulokseen, että olimme jättäneet ohjeistuksen liian avoimeksi, esimerkiksi näin: "kuva voi vielä muuttua

sanataidetyöpajan jälkeen, sieltä voi löytyä jotain mitä liität kuvaan" tai "voitte kirjoittaa tekstejä puhtaaksi ja vielä mukana kankaankuviointityöpajaan ja liittää omaan kuvaan". Olisi ollut hyvä antaa selkeämmät ohjeet tyyliin: "Valitse ja esittele teksti, jonka liität omaan kuvaan".

Kehittämisaikatuksissa tuli esille, että sanataidepaja olisi voinut aloittaa työpajat, mikä on mielestäni varteen otettava ajatus. Tätä olimme myös sanataideohjaajan kanssa pohtineet, mikä olisi pajojen järjestys. Työpajat alkoivat kankaankuvioinnilla, jolloin tehtiin myös muutamia omakuvaharjoituksia. Näin ajattelimme taata osallistujille pehmeän laskun ja ryhmä ehtisi tutustua toisiinsa ennen sanataidetyöpajaa, jossa mennään syvemmälle omaan itseen ja jakamistapahtumia on enemmän. Itse ehdottaisin tulevaisuudessa työpajojen järjestykseksi seuraavaa: kankaankuviointi aloittaa, sitä on yksi kerta. Seuraavaksi kaksi kertaa sanataidetta, kolmannella kerralla kuvankäsittelyssä osallistujilla on mukana oma valokuva ja jokin teksti, joista omaa kuvaa lähdetään työstämään ja sitä seuraavat kerrat kankaankuviointia. Toisaalta pohdin myös sitä, että kankaankuviointi ja sanataide voivat olla aivan erilliset koulutukset, omina kokonaisuuksinaan. Kankaankuviointiin voi ottaa mukaan joitain sanataideharjoituksia, korostamatta että se on sanataidetta.

Persoona peliin -työpajan ajankäytöstä tuli myös kehittämissuhteita. Joku toivoi enemmän aikaa tekemiseen, toinen ehdotti, että pajat olisivat olleet joka toinen viikko. Persoona peliin -työpajan ajankohdan sopiminen oli alun alkaen haastavaa, miten löytää sellaiset ajat, jotka sopivat jokaiselle ohjaajalle. Tiistaisin, jolloin työpajat järjestettiin, ohjaajilla on muun muassa palavereja, joihin heidän oli välillä välttämätöntä osallistua. Yhdeltä vastaajalta tullut ehdotus, että työpajat olisi pidetty joka toinen viikko voisi olla yksi ratkaisu. Näin voisi olla mahdollista käyttää myös koko päivää työskentelyyn, jolloin työskentelyaikaa olisi enemmän. Mielestäni työpajat voisivat olla kestoiltaan koko päivän mittaisia. Nyt työpajan kesto oli neljä tuntia kerrallaan, eikä osallistujat malttaneet pitää taukoa tai lounastaa vaan halusivat käyttää kaiken ajan tekemiseen.

7.3 Yhteistyötä ja tukea toimintaan

Tuloksissa tuli esille, että työpajassa saatiin luotua hyvä ryhmä, jonka kanssa oli mukava tehdä yhdessä. Oma tavoitteeni oli Nuorisosiisälän henkilökunnan yhteistyön lisääminen. Kun on saatu luotua hyvä ryhmä ja tekeminen yhdessä on ollut mukavaa, uskon, että jatkossakin on luontevaa tehdä yhteistyötä. Nyt tunnemme toistemme työn lähtökohtia, mikä helpottaa yhteistyön mahdollisuuksia. Yhtenä tavoitteena opinnäytetyössä oli, että Vimman käytön mahdollisuudet tulisivat nuorisosiisälän ohjaajille tutuiksi, mielestäni tämä tavoite toteutui. Monet ohjaajat kokivat, että Vimman pajoja on jatkossa helpompi käyttää, kun tilat, ohjaajat ja mahdollisuudet ovat tuttuja.

Kulttuurinen nuorisotyö voi tarjota nuorisotyöntekijälle uusia menetelmiä ja näkökulmia oman työn kehittämiseen. Se voi herätellä nuorisotyötä herkkyyteen, luovuuteen ja kriittisyyteen. Leikki, luovuus ja toisenlaisten työtapojen kokeileminen ovat edellytyksiä uuden tuottamiselle. (Haapanen 2006, 17 - 18.) Kaikki Persoona peliin -työpajaan osallistuneet kokivat saaneensa uusia ajatuksia ja ideoita oman työn kehittämiseen. Osa ohjaajista aikoo käyttää kankaankuviointiosuuttaan ohjauksessaan nuorisotalolla. Työpajakokonaisuus oli siis hyödyllinen, ja sitä kannattaa kehittää tulevaisuudessa. Keskustellessani ohjaajien kanssa, he kertoivat, ettei heillä ole aikaa tai mahdollisuuksia kokeilla tai kehitellä uusia toimintoja työn ohessa.

Näenkin, että Vimman taidepajoilla kannattaa jatkossakin järjestää ohjaajille koulutusta. Koulutusta voi olla myös erilaisten teemapäivien muodossa, liittyen vaikka jouluun tai pääsiäiseen. Yksi vaihtoehto on myös varata taidepajojen tiloja nuoriso-ohjaajien itsenäiseen käyttöön, jos he tarvitsevat toiminnan valmisteluun taidepajojen välineistöä tai materiaaleja. Persoona peliin -työpajassa käytettiin Vimman tekstiilipajaa ja yhden tunnin ajan kuvankäsittelyä tehtiin medialuokassa. Mielestäni Vimmassa on vielä paljon ammattitaitoa jaettavana koko nuorisoasiainkeskuksen ohjaajien kesken, osaamisista ja välineistöä löytyy keramiikkaan, elokuvaan, valokuvaukseen, kuvankäsittelyyn ja musiikkiin.

Nuoriso-ohjaajat kokivat, että yhteiset lainattavissa olevat välineet ja materiaalit helpottaisivat muun muassa käsityömenetelmien käyttöä. Persoona peliin -työpajan aikana ideoimme ohjaajien kanssa yhdessä nuorisotalolle lainattavaa välineistöä. Aloitimme jo toiminnan niin, että tilasimme nuorten työpajoilta nuorisotilojen yhteiseen käyttöön lainattavat kankaanpainokehykset. Jonkinlainen yhteinen välineistö ja materiaalivearasto olisi mielestäni kehittämisen arvoinen ajatus.

7.4 Kulttuurisen nuorisotyön menetelmien tulevaisuus

Kokemuslähtöisessä työskentelyssä tilan ja ajan antaminen kokemukselle on olennaisen tärkeää mutta kehityksen ja oppimisen kannalta ei riittävää. Kokemuksen välittämä tieto on intuitiivista ja tiedostamatonta. Se tarvitsee oppimisen ja kehittymisen aikaansaamiseksi tiedostamiseen ja ymmärtämiseen suuntaavaa toimintaa. Kokemusten jakamisen tuoma laajennus omaan näkemiseen on tärkeää, mutta se voi myöhemmin toimia sisäänlämpiävänä ja tyrehdyttää kehitystä ja uuden oppimista. Etenkin sisällöllisissä ja taidollisissa oppimisessa tarvitaan myös asiantuntevaa opastusta, opettajan tai muun ammattilaisen antamaa tietoa sisällöistä ja esimerkiksi taiteen työvälineistä ja harjaantumisesta niiden käyttöön. (Sava 2006, 51.) Suurin osa nuoriso-ohjaajista oli sitä mieltä, että haluaisi

käyttää enemmän kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä tulevaisuudessa. He toivoivat lisää koulutusta, tietoa ja kokemusta kulttuurisesta nuorisotyöstä, myös aikaa ja motivaatiota kaivattiin. Koulutusta ja kursseja koettiin tarvitsevan muun muassa valokuvauksen, median ja draaman hyödyntämisestä kulttuurisessa nuorisotyössä, näiden lisäksi toivottiin myös käden taidon koulutusta. Haluttiin myös ymmärtää, miten näillä menetelmillä voi saavuttaa tuloksia. Eri menetelmien koulutuksen lisäksi onkin mielestäni tärkeää, että kulttuurisen nuorisotyön merkityksistä ja tuloksista käydään enemmän keskustelua nuorisoasiainkeskuksen sisällä. Mielestäni ohjaajien yhteiset koulutukset ja työpajat voivat olla hyvä keino käydä myös keskustelua kulttuurisen nuorisotyön sisällöistä ja merkityksistä. Tärkeää on saada vaihtaa ajatuksia ohjaajien kesken ja reflektoida omaa työtään.

Tuloksissa todettiin, että organisaation uudistuksessa on hyvä olla menetelmiä, jotka yhdistävät entisiä tulosalueita. Kulttuurisen nuorisotyömenetelmät voivat olla yksi yhdistävä tekijä. Eräs nuoriso-ohjaaja totesi kulttuurisen nuorisotyön menetelmien olevan hyvä keino tutustua nuoriin ja saada kontaktia paremmin. Sama pätee mielestäni myös ohjaajien keskuudessa. Huomasin jo Persoona peliin - työpajassa, että kokemusten vaihto ja keskustelu oli luontevaa kankaankuvioinnin äärellä. Kokemukseni mukaan kädentaitoja tehdessä ideat lähtevät lentoon ja keskustelu ja tutustuminen käy kuin huomaamatta, ilman erityisponnisteluja. Toiminnan kautta on sujuvaa ohjailla keskustelua tarvittaessa myös syvempien aiheiden pariin.

8 POHDINTA

Tämän luvun ensimmäisessä alaluvussa arvioin tutkimusta, sen luotettavuutta ja millaisia vastauksia sain. Luvussa 8.2. palaan vielä kerran tavoitteisiin ja pohdin saavutettiin ne. Viimeisessä luvussa 8.3 loppupohdinnassa käyn lyhyesti läpi opinnäytetyöprosessin kulkua ja mitä opinnäytetyön tekeminen minulle antoi. Lopuksi vielä tarkastelen kulttuurisen nuorisotyön kehittämistä organisaatiossamme tulevaisuudessakin.

8.1 Tutkimuksen arviointia

Tutkimukseen osallistui kahdeksan Turun kaupungin nuorisoasiainkeskuksen nuoriso-ohjaajaa. Ensimmäiseen kyselyyn sain seitsemän vastausta, ja toiseen kyselyyn vastauksia tuli kuusi. Tutkimusaineisto oli pieni, ensimmäiseen kyselyyn sain seitsemän vastausta ja toiseen kyselyyn kuusi vastausta. Yhtenä tavoitteena itselläni oli, että Persoona peliin -työpajaan osallistuisi myös sellaisia nuorisotyöntekijöitä, jotka eivät paljon työssään käytä kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä. Tämä ei toteutunut, sillä työpajaan osallistujat

käyttivät työssään kulttuurisen nuorisotyömenetelmiä. Työpajaan osallistuneet vastasivat kyselyyn ja vastaajilla oli jo kokemuksia kulttuurisesta nuorisotyöstä. Tämä voi vaikuttaa aineiston laatuun. Melko todennäköistä on, että vastaukset olisivat olleet erilaisia, jos vastaajilla ei olisi ollut näin paljon kokemuksia kulttuurisesta nuorisotyöstä.

Vastaukset annettiin nimettömänä ja korostin vielä, että ne myös analysoidaan nimettömänä. Varsinkin toisessa kyselyssä oli monta avointa kysymystä. Avointen kysymysten vaarana voi olla, ettei niihin viitsitä vastata. Olin positiivisesti yllätynyt vastausten monipuolisuudesta ja määrästä, melkein kaikki avoimet kysymykset saivat vastauksen. Kyselytutkimuksen olin valinnut muuan muassa ajankäytön ja helpomman toteutuksen vuoksi. Siinä oli myös mahdollisuus vastata nimettömänä ja kertoa sellaisiakin asioita, mitä ei ehkä sanoisi haastattelussa. Toisaalta siinä ei ole mahdollisuutta tehdä jatkokysymyksiä ja tarkentaa vastauksia. Tuloksia analysoidessani itselläni heräsi jatkokysymyksiä ja olisin kaivannut joihinkin vastauksiin tarkennusta. Tässä mielessä haastattelututkimus olisi puoltanut paikkaansa, se olisi mahdollistanut joidenkin asioiden syvällisemmän käsittelyn.

Aineiston keräämisessä pyrin luotettavuuteen. En vaikuttanut kyselyn vastaamishetkellä tutkittaviin, olin käytettävissä jos he halusivat kysyä jotain. Tuloksissa otin huomioon kaikki vastaukset, niin negatiiviset kuin positiivisetkin.

8.2 Tavoitteiden saavuttaminen

Tämän opinnäytetyön yhtenä tavoitteena oli kulttuurisen nuorisotyön menetelmien juurruttaminen osaksi talotyötä. Tämä on pitkän aikavälin tavoite, jonka onnistumista ei voi arvioida pelkästään tämän opinnäytetyön perusteella. Opinnäytetyön toiminnallisena osuutena järjestetty Persoonaa peliin -työpaja oli mielestäni tarpeellinen kokeilu kohti tavoitetta pyrittäessä. Tulosten mukaan nuoriso-ohjaajat saivat työpajasta sekä konkreettisia menetelmiä että uusia ajatuksia työhönsä. Työpajassa heräsi myös keskustelua ja ajatuksia kulttuurisesta nuorisotyöstä.

Tavoitteena oli myös lisätä Vimman ja nuorisotilojen yhteistyötä ja sitä kautta kulttuurisen nuorisotyön mahdollisuuksia. Tulosten perusteella nuoriso-ohjaajat kokivat, että tulevaisuudessa yhteistyön tekeminen on helpompaa, joten yhteistyötavoitteen voi sanoa toteutuneen.

Siinä mielessä opinnäytetyön tavoitteessa onnistuttiin, että mielestäni ensi askeleet kulttuurisen nuorisotyön juurruttamiseksi talotyöhön otettiin. Itse näen, että tämä opinnäytetyö voi toimia organisaatiossamme keskustelun avauksena kulttuurisen nuorisotyön merkityksestä talotyössä. Esimieheni

kertoi, että nuoriso-ohjaajat ovat pyytäneet lisää koulutusta kulttuurisesta nuorisotyön menetelmistä ja sitä aiotaan jossain muodossa järjestää jo ensi syksynä.

8.3 Lopuksi

Opinnäytetyöprosessisini aloitin lokakuussa 2011 keskustelemalla aiheesta osastopäällikkö Eeva Roihan kanssa. Hänen innostuksensa kannustamana lähdin kehittämään aihetta eteenpäin. Seurasi yhteydenottoja aluetoimintaan ja aikataulujen sopimisia. Ennen varsinaista sisällön muotoutumista työpajojen aikataulut oli jo sovittu helmi- ja maaliskuulle, se rytmitti opinnäytetyön tekemistä mukavasti eteenpäin. Joulukuun aiheseminaarin jälkeen sisältö oli jo pääpiirteittäin selvillä ja alkoi työpajojen suunnittelu. Työpajat toivat työhön hyvän konkreettisen osuuden. Samanaikaisesti alkoi myös raportin kirjoitus, joka oli melko hidas prosessi kestäen touku-kuulle 2012 saakka.

Itse olen tyytyväinen aiheenvalintaan, ei kannattanut mennä merta edemmäksi kalaan. Aihe löytyi oman työn piiristä ja mahdollisti sen kehittämistä sellaisessa muodossa, mihin normaalissa työarjessa ei oikein ole aikaa tai mahdollisuutta kuin erityisjärjestelyin. Oma tavoitteenani oli yhteistyön lisääminen oman organisaation sisällä, ja se mielestäni toteutui. Kävin jo keskusteluita nuoriso-ohjaajien kanssa tulevaisuuden yhteistyökuvioista. Oma tietoisuuteni talotyön mahdollisuuksista ja haasteesta lisääntyi valtavasti. Näen oman ohjaajan työni nyt hieman uudessa valossa, sain siihen lisää työkaluja ja mahdollisuuksia. Uskon, että tässä opinnäytetyössä myös ohjaajuuteni syveni hieman.

Lopuksi toivon, että kulttuurisen nuorisotyön kehittäminen työmuotona organisaatiossamme jatkuu. On tärkeää keskustella kulttuurisen nuorisotyön sisällöistä ja muodoista ja olla kehittämistyössä pitkäjänteinen. Hyvät kehittämisideat, tulokset ja työmuodot on vietävä käytäntöön talotyöhön. Se vaatii sitoutumista ja myös resursseja. Kulttuurisen nuorisotyön mahdollisuuksia lisää verkostoituminen. Kun on monta toimijaa niin on enemmän edellytyksiä toimintamuodoille. Leena Ruotsalainen (2007) näkee kulttuurisen nuorisotyön vastaiskuna palveluajattelulle. Palveluajattelu määrittää nuoren asiakkaaksi, jolle tarjotaan harrastuksia, tuotteita ja elämyksiä. Kulttuurinen nuorisotyö ei ole suorittamista, siinä on tilaa yllätyksellisyydelle, ihmettelylle ja verkkaisuudelle. Kulttuurisella nuorisotyöllä on ainutlaatuinen rooli nuorten kanssa toimiessa, siihen liittyy inhimillisyys, humanisuus ja pedagoginen tilannetaju.

LÄHTEET

- Anttila, A., Haapanen, S., Myyrä, R., Mönttinen, P. & Parviainen, S. 2012. Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen kulttuurisessa nuorisotyössä. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus.
- Anttonen, E. 2012. Näkyväksi itselleen ja muille - nuorisotyön näkökulma taide- ja kulttuurikasvatukseen. Teoksessa Krappe, J., Parkkinen, T. & Tonteri A. (toim.) Moving in! Art-based Approacher to work with to Youth MIMO Project 2012-2013. Turku: Turun Ammattikorkeakoulu. Reports from Turku university of applied sciences 127.
- Forsman, A. & Piironen, L. 2006. Kuvien kirja Kuvataideopetuksen käsikirja perusopetukseen. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Leppilampi, A & Piekkari, U. 1999. Opitaan yhdessä Aikuiskoulusta yhteistoiminnallisesti. Pori: Asko Leppilampi Oy.
- Haapanen, S. 2006. Aika haastaa nuorisotyön. Teoksessa Haapanen, S., Sava, I. & Vesänen-Laukkanen, V. (toim.) Voimatarina nuorisotyössä. Helsinki: Art-Print.
- Hakala, J.T. 2001. Menetelmällisiä koetuksia. Teoksessa Altola J. & Valli R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I metodin valinta ja aineiston keuruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Janhunen, T. 2006. Sillanrakentajana ohjaajien voimatarina - työskentelyssä. Teoksessa Haapanen, S., Sava, I & Vesänen-Laukkanen, V. (toim.) Voimatarina nuorisotyössä. Helsinki: Nuorisoasiankeskus Helsingin kaupunki.
- Koivunen, H. 2007. Nuoret mukaan symbolituotantoon. Teoksessa Kaitavuori, K. & Miller, A. (toim.) Nuoret ja kulttuurinen osallisuus. Helsinki: Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry.
<http://www.pedaali.fi/pdf/pedaali.pdf>
- Mentu, T. Mikkela, T. & Paakkunainen. 2009. Printti ja pisto. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.
- Mönttinen, P. 2011. Kulttuurinen osallisuus nuorisotyössä. Opinnäytetyö Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu Kulttuurituottaja (ylempi AMK) Kulttuurituotannon koulutusohjelma.

Nieminen, J. 2007. Vastavoiman hahmo - nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Helsinki. Nuorisotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseuran julkaisuja 76.

Nuorisoasiankeskus. 2012. Turun kaupunki. <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=3154&culture=fi-FI&contentlan=1> . Viitattu 25.4.2012

Ruotsalainen, L. 2007. Kulttuurinen nuorisotyö on kamppailulaji. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A. (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76.

Räsänen, M. 2000. Sillanrakentajat kokemuksellinen taiteen ymmärtäminen. Helsinki: Taideteollisen korkeakoulun julkaisusarja A 28.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A: 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere : Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>>. (Viitattu 19.04.2012.)

Sava, I. 2004. Kasvattajan oikeus - ja vastuu - omaan elämään. Teoksessa Sava, I. & Vesänen-Laukkanen, V.(toim.) 2004. Taiteeksi tarinoitu oma elämä. Juva: PS-kustannus.

Sava, I. 2006. Taiteen voimalla osalliseksi omaan elämään. Teoksessa Haapanen, S., Sava, I & Vesänen-Laukkanen, V. (toim.) Voimatarina nuorisotyössä. Helsinki: Nuorisoasiankeskus Helsingin kaupunki.

Sava, I & Katainen, A. 2004. Taide ja tarinallisuus itsen ja toisen kohtaamisen tilana.

Sava, I. & Vesänen-Laukkanen, V.(toim.) 2004. Taiteeksi tarinoitu oma elämä. Juva: PS-kustannus

Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksen toimintasuunnitelma. 2011. Turun kaupunki.

Uusikylä, K. & Atjonen, P. 2000. Didaktiikan perusteet. Juva: WSOY.

Uusikylä, K. 2008. Taide, moraalit ja kauneuden kaipuu. Teoksessa Karppinen, S., Ruokonen, I. & Uusikylä, K. (toim.) Nuoret ja taide – ilolla ja innolla, uhmalla ja uholla - Kirjoituksia murrosikäisten taito- ja taidekasvatuksesta. Helsinki: Finn Lectura.

Valli, R. 2001. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Altola J. & Valli R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin I metodin valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus.

Varto, J. 2011. Taidepedagogiikan käytäntö, tiedonala ja tieteenala: lyhyt katsaus lyhyen historia juoneen. Teoksessa Anttila, E. (toim.) Taiteen jälki Taidepedagogiikan polkuja ja risteyksiä. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.

Westerlund, H. & Väkevä, L. 2011. Kasvatuksen taide ja kasvatustaideeseen: Taiteen yleinen ja erityinen pedagoginen merkitys John Deweyn filosofian näkökulmasta. Teoksessa Anttila, E. (toim.) Taiteen jälki Taidepedagogiikan polkuja ja risteyksiä. Helsinki: Teatterikorkeakoulu.

KYSELY KULTTUURISESTA NUORISOTYÖSTÄ

Kysely täytetään nimettömänä. Vastaukset ovat luottamuksellisia. Vastauksia tullaan käyttämään Taina Järvisen opinnäytetyössä.

Monivalintakysymyksissä laita rasti vaihtoehtojen edessä olevaan ruutuun. Kirjoita vastaus kysymyksen jälkeen oleville viivoille. Tarvittaessa voit jatkaa vastauksia paperin kääntöpuolelle.

1. Käytätkö kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä omassa työssäsi?

kyllä

en

Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, vastaa myös kysymyksiin 2 – 4. Jos vastasit en, jatka kysymyksestä 5.

2. Mitä kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä käytät työssäsi?

musiikki

draama

tanssi

kuvataide

käsityömenetelmät

sanataide

media

joku muu, mikä? _____

3. Miten käytät kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä työssäsi? Kerro esimerkki tai esimerkkejä

---

4. Ovatko kulttuurisen nuorisotyön menetelmät mielestäsi hyödyllisiä / tukevatko ne työtäsi?

kyllä

ei

Esitä lyhyet perustelut vastauksellesi:

---

5. Haluaisitko enemmän käyttää kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä työssäsi?

kyllä

ei

6. Tarvitsetko lisää

tietoa

kokemusta

koulutusta

jotain muuta, mitä: _____

kulttuurisesta nuorisotyöstä?

7. Mitä odotat Persoona peliin -työpajalta?

Kiitos vastauksista!

**KYSELY KULTTUURISESTA NUORISOTYÖSTÄ PERSOONA
PELIIN -TYÖPAJAAN OSALLISTUNEILLE**

Kysely täytetään nimettömänä. Vastaukset ovat luottamuksellisia. Vastauksia tullaan käyttämään aineistona Taina Järvisen opinnäytetyössä.

Monivalintakysymyksissä laita rasti vaihtoehtojen edessä olevaan ruutuun. Kirjoita vastaus kysymyksen jälkeen oleville viivoille. Tarvittaessa voit jatkaa vastauksia paperin kääntöpuolelle.

1. Vastasiko työpaja odotuksiasi?

kyllä

ei

Esitä lyhyet perustelut vastauksellesi:

---

2. Miten arvioit työpajan sisältöä?

---

3. Miten kehittäisit työpajaa?

---

4. Saitko uusia ajatuksia siitä, miten voisit käyttää kulttuurisen nuorisotyön menetelmiä omassa työssäsi?

---

5. Miten mielestäsi kulttuurisen nuorisotyön menetelmien käyttöä voisi tukea Turun kaupungin nuorisoasiankeskuksessa?

---

6. Mistä kulttuurisen nuorisotyön menetelmistä toivoisit lisää koulutusta?

---

7. Muita kommentteja

Kiitos vastauksista ja osallistumisesta työpajaan!

